

...vsa vsak četrtlet in ... s poštnino vred ali ... v Mariboru s pošiljanjem ... za celo leto 12 din., ... leta 7 din., četri leta ... 3 din. Izven Jugoslavije ... 25 din. Naročnina se pošlje ... na upravištvu "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroska cesta št. 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Telefon internurban št. 113.

Posredovana številka stane 2 kroni ali 50 para.

Polžina v državi SHS pavšalirana.

Uredništvo: Koroska cesta št. 5, Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročila, inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za vsakrainske oglase priložna popust. Nezaprite reklamacije so poštnine prosed. Celovni račun poštnega urada Ljubljane št. 10.688. Telefon internurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

14. številka.

Maribor, dne 6. aprila 1922.

56. letnik.

Proti nazadnjaškim nakanam „oblasti in srezov“.

(Iz govora poslanca g. Zebota)

Ves slovenski narod se je z veliko iskrenostjo leta 1918 združil z brati Srbi in Hrvati v skupno domovino. Upali smo, da nam boste dali ono, kar je želelo naše ljudstvo. Ko smo se zjediniili v eno skupno domovino, tudi med Vami, bratje Srbi, ni bilo mnogo ljudi, ki bi nam odrekli pravico do naše avtonomije. A žalibog, prišli so iz Slovenije ljudje, demokratije, samostojni in ljudje Kristanove vrste, ki so vam rekli, da ni treba skupne Slovenije, da ni treba Slovanom dati avtonomije in Vi ste nas razkosali. Kar nam ni vzel Madžar, kar nam ni vzel Nemeec in Italijan, to ste Vi razkosali in razdelili na dva dela. (Dr. Svetozar Popovič: „Kako možete tako govoriti!“) Je istina. Razkosali in razparcelirali ste nas. (Medklic: „To je sramota!“) Imate prav, gospod, to je sramota. Razparcelirali ste nas tako, kakor se parcelira posestvo, katero je dobil v roke gospodar, ki žnjim baranta. Radi tega imate tudi danes med slovenskim ljudstvom toliko nezadovoljstva, ker ono vidi, da nam niste hoteli dati tega, kar smo želeli. Mi kot pravi zastopniki slovenskega ljudstva ne moremo nikdar glasovati za zakonski predlog, ki slovenskemu našemu ljudstvu ne da tega, kar je ono želelo, namreč njegove samostojnosti.

Površnost in naglica.

Če pogledamo načrt tega zakona o oblastni in srezki samoupravi, vidimo, da se tudi iz tega zakona, kakor sem to že povdarjal pri razpravi o zakonu o splošni upravi, kaže velika površnost in naglica, s katero so delali oni, ki so ta zakon izdelovali. Kakor veste iz lastne skušnje, površnost in naglica ni nikjer dobra. Prav posebno pa ni dobra tedaj, kadar se delajo zakonski predlogi. — Predlog o oblastni in srezki samoupravi je tako važen, da bi si zakonotvorec moral pač vzeti več časa, več prilike, da bi se moral posvetovati tudi z drugimi, ne ga pa samo enostransko priroji. Kakor napravi krojač, recimo po pariški ali londonski modi, obleko. Moral bi poklicati tudi opozicijo, tudi one, ki drugače mislijo, nego gospodje de mokratije in druge stranke, ki so danes v vladi. Toda on tega ni storil. Čudim se tudi, da tukaj v zakonodajnem odboru tako hitite, da n. pr. pri specialni debati predsednik ne da rad besede posameznim poslancem, da bi mogli k vsakemu paragrafu točno in jasno izraziti svoje misli, da bi se mogel vsak paragraf bolj natančno pojasniti in da bi se mogli o vsakem natančneje posvetovati. Zakaj tako hitite? Kakor sem že povdarjal pri razpravi o zakonskem načrtu o splošni upravi, to ponavljam tudi danes. Prišel bo še čas, ko se boste, gospodje, spomnili, da so Vas poslanci Jugoslov. kluba svarili pred tako površnostjo in naglico.

Nedostatki in krivice zakonskega predloga.

Ta predlog zakona o oblastni in srezki samoupravi bi moral biti nekak okvirni zakon, moral

bi vsebovati vse one določbe, katere rabimo za občinske, za srezke in za razne druge državne zakone. Tu pa vidimo, da ni vsega tega, kar bi bilo potrebno in kar vsebujejo moderni zakoni.

Jaz hočem tu podrobno navesti samo nekatere stvari ter vam dokazati, da je moje mišljenje ter dokazovanje pravo.

V tem zakonskem predlogu nam niste še dali okvirnega občinskega zakona, nam niste dali kakih splošnih potez za kak skušni obrtni zakon, za obrtni red. Priznavam, da bo treba za vsako pokrajino, za vsako oblast posebnih zakonov, glede občinskega reda, glede obrtnega reda, glede lovkega zakona in raznih drugih takih gospodarskih zakonov ker ima vsaka pokrajina svoje posebne odnošaje, svoje posebne običaje, h'istorične običaje itd. A nekaj okvira bi vendar moralo biti v tem zakonskem predlogu o oblastni in srezki samoupravi. Tega nam Vi niste dali. Zato zakonotvorec ne morem odpustiti, da je bil v tem oziru tako površen, da nam ni dal tega, kar bi bilo treba s praktične strani in kar zahtevajo ljudske koristi.

Ljudstvu se jemlje pravica sodelovanja v solstvu.

V tem zakonskem predlogu vidimo, da se je vzela ljudstvu pravica sodelovati pri šolskih odborih. Dosedaj je imelo ljudstvo vsaj pravico, da je volilo višji, šolski svet in da si je samo sestavljalo okrajne šolske svete, pravico, da je samo volilo razne šolske korporacije. Tukaj tega ni. Zakonotvorec nas je zavedel zopet še bolj v absolutizem, je nam je vzel še ono trohico pravice, da ljudstvo samo voli one zastope, kjer se odločuje o ljudski izobrazbi, o izobrazbi naše dece. Tukaj tudi nikjer ni določeno, da bi si ljudstvo lahko samo izbiralo učitelje svoje dece. Ljudstvo mora vzdrževati šolska poslopja, mora graditi nove šole, mora nabavljati vse, kar je treba za šole, kot kurjavo, učila, itd. Nikjer pa nimate točke, iz katere bi bilo razvidno, da bo v bodoče ljudstvo imelo besedo pri izbiranju učiteljev, ki vzgajajo našo deco. Potrebno bi bilo, da se to dovoli ljudstvu vsaj za osnovne šole, če Vi nikakor nečete dati narodu pravice, da bi smelo samo izbirati učitelje tudi za srednje in višje šole. Vidite, tu se je s tem zakonom spet gazila ljudska pravica.

Kje je regulacija rek?

Če se ozremo na posamezne gospodarske potrebe slovenskega, hrvatskega in srbskega ljudstva, vidimo, da bi bilo potrebno, da se v gospodarskih zadevah da ljudstvu večje pravice, da sodeluje tam, kjer je najbolj živo prizadeto, to je v narodnem gospodarstvu. Vzemimo pa n. pr. iz Vašega zakonskega predloga samo regulacijo rek. — Zakonotvorec je vzel, ko govori o regulacijah, samo potoke in hudournike. Reke je pa popolnoma izpustil. Jaz se temu ne morem dovolj načuditi. Mi imamo v naših krajih deroče reke, ki ugonabljajo kmetu leto za letom najboljšo zemljo: njive, travnike, gozde, pašnike itd.

Tako nam Drava v ptujskem okraju vsako leto odtrga in odnese po več orahov rodovitne zemlje. Prav tako škodo nam delajo tudi reke Mura, Pes-

nica, Sava, Savinja in druge. Tukaj je pa predvideno, da ima oblastna skupščina samo pravico do regulacije potokov in hudournikov. Mi vemo, da nam Vi iz Vašega centra v Beogradu ne boste mogli tako dati to, da bi se mogli v naših krajih regulirati veliki vodotoki in radi tega obžalujem, da je zakonotvorec izpustil ravno regulacijo rek v tem zakonskem predlogu. To bo treba popraviti in pri specialni debati bom še govoril o tem in bom zahteval, da se privzame v ta zakonski načrt tudi regulacija rek.

Kmetijske zbornice.

V tem predlogu tudi ni nobene točke o kmetijskih zbornicah. Trgovci in industrijanci imajo svoje trgovske in industrijske zbornice in zadnji čas je vlada pri nas v Sloveniji dala tudi delavsko zbornico. Ta zakonski predlog pa prav nič ne govori o cni večletni zahtevi naših kmetov, da se da kmetkemu ljudstvu ne samo pri nas, ampak tudi na Hrvatskem, v Srbiji in drugih pokrajinah naše države kmetijske zbornice. Zakonotvorec vsega tega ni sprejel v zakonski predlog. Take kmetijske zbornice bi bile za naše potrebe, za naše razmere tako pri Vas, kakor tudi pri nas krvavo potrebne z različnega stališča. Gospodje, Vi vidite, da je treba danes kmetu dati v roke ono moč, da se bode lahko še višje organiziral posebno v domačem trgovskem in drugem smislu. Vsega tega zakonotvorec ni sprejel v ta zakonski predlog.

Zavarovanje.

Nadalje imamo n. pr. zavarovanje. Jaz bi tu jasno in točno povdaril: tega in tega bi bilo treba za ljudstvo. Mi imamo n. pr. danes v naši državi zavarovalnice proti ognju, toda te so večinoma židovske zavarovalnice, to je importiran tuj kapital, ki bi ga bilo treba dati našemu ljudstvu. Po mojem mnenju je treba dati ne samo kmetu, ampak tudi uradniku, delavcu, hišnemu posestniku možnost, da si zavaruje svoje imetje proti požaru in to pri zavarovalnici, ki bo dajala tudi državi, odnosno posameznim oblastim nekaj od svojega dobička in pri kateri bo vsak zavarovanec zagotovljen, da bo v slučaju nesreče res dobil to, kar mu je treba.

Nadalje je treba misliti tudi na zavarovanje zoper živinske bolezni, zoper točo, zoper nezgode itd. Mi imamo začasno delavsko zavarovalnico zoper nezgode v Ljubljani za železničarje in državne delavce. Vprašam Vas pa, ali so te zavarovalnice ustvarjene tako, da bo oni, ki ponesejo, res dobili toliko, da bo lahko preživljali sebe in svojo družino. Ne! To so polovičarske zavarovalnice, katere je ustvaril birokratizem. Treba je, da bo tu sodelovalo ljudstvo in treba bi bilo, da bi ta zakonski predlog ustvaril že neko podlago za te zavarovalnice. Toda tega v predlogu ne najdemo.

Viničarski red.

Kot zastopnik krajev, kjer pridelujemo vino, opozarjam tukaj še posebno na zadevo, ki bi jo ta zakonski predlog moral že tudi predvidevati, to je na viničarski red. Vi, bratje iz Srbije in drugih in žnih krajev, gotovo ne boste vedeli, kaj so pri nas viničarji. Viničar je človek, ki nima lastnega po-

Zaklad na otoku.

„Ej, zares!“ je kriknil Morgan in skočil na noge. „Ben Gunn je bil!“

„Ni mnogo razlike pri vsem tem!“ se je oglasil Dick. „Gunn ni več živ, kakor tudi Flint ne!“

Prezirljivo so se mu smejala.

„Kdo se bo pa Gunna bal!“ je vzkliknil George. „Najsi bo živ ali mrtov — prav nihče se ga ne boji!“

In čudovito jih je pokrepčal ta razlog. Barva se jim je vrnila, kmalu so spet govorili vsi vprek, večasi so se prisuškovali in vlekli na ušesa, pa ker je bilo vse tiho, so si naložili svoje tovore in stopili naprej, George je s Silverjevim kompasom v roki kazal pravo pot. Res je bilo, nihče se ni bal Gunna.

Edini Dick se ni dal prepričati. Zvesto je molil iz svoje knjige in plašno se je oziral na vse strani. Oči so mu žarele in lica gorela — mrzlica se ga je lotevala.

„Saj sem ti povedal!“ ga je dražil Silver. — „Sveto Pismo si raztrgal!“ —

Pot je bila zložna tu gori. Planota se je nagibala proti zapadu in šli smo nekoliko navzdol. — Borovci, veliki in nizki, so rastle naokrog, večinoma pa pritlikavo grmičje, ki je puščalo tu pa tam travnate goličave, ožgane od vročih solnčnih žarkov.

Držali smo se smeri proti severozapadu in bili skoraj trdo pod vrhom „Daljnogleča.“

Kakor je vse kazalo, smo bili sedaj, ako vobče kedaj, v neposredni bližini zaklada. Vsaj tako smo sodili po opombi na zadnji strani pridobljenega — zemljeviča.

Povedal sem že, da so tri „visoka drevesa“ ležala približno v smeri otočiča in kostenjaka, Flintovega kašipota.

Dospeli smo do enega teh dreves. Vse se je — gnello krog kompasu.

Ležalo je preveč izven smeri. — Ni bilo pravo —

Tudi pri drugem drevesu smo se zastoj razburjali.

Preostalo je samo še eno „visoko drevo“ — Hrast je bil, pravi gozdni velikan. Kakih dvesto čevljev se je dvigal nad nizkim grmičjem in in prostora je bilo v njegovi senci za celo stotnijo vojakov. Gotovo je bilo eno najvišjih dreves na otoku in vidno na veliko daljavo po morju.

Ni bilo nobenega dvoma — pod tem drevesom je ležal toliko zaželjeni zaklad, sedemstotisoč funtov zlata —

Neverjetno, kako je ta misel vplivala na upornike —

Strah je bil pozabljen, oči so jim gorele, noge so jim bile lahke in gibčne, vedno nagleje so hiteli, vse misli, vsa duša jim je koprnela le samo za enim ciljem, — za zlatom, ki je ležalo par korakov od njih v zemlji —

Silver je hlastno šepal ob bergli, godrnjal je, in klet n divje vlekel za vrv, na katero sem bil

privezan.

Od časa do časa je pogledal nazaj na mene in smrtno sovraštvo mu je sijalo iz oči. Prav nič več ni prikrival svojih misli in bral sem jih kakor na dlani — V neposredni bližini zaklada je pozabil na vse, pozabil na dano besedo, na svojo obljubo, na zdravnikovo svarilo. Zaklad je hotel dvigniti, ga spraviti na „Hispaniolo“ po noči, pomoriti, kar nas je bilo poštenih ljudi na otoku, in odjadrtati.

Komaj sem ga dohajal. Večkrat sem se spotaknil in tedaj me je neusmiljeno potegnil za vrv in me ošinil s svojim sovrašnim pogledom.

Dick je daleč zaostal, molil je in klet obnem in mrzlica ga je tresla.

Vse to je moreče vplivalo na-me. In povrhu me je še strašila misel na krvave prizore, ki so se pred nedavnim časom odigravali na tej planeti — Divjaški Flint je tu gori pomoril svojih šest tovarišev in mirni gozd je odmeval od smrtnih krikov in zelena trata je bila oškropljena od krvi. Se se mi je zdelo, da vidim sledeve besnega, boja na fleh in da mi donijo v ušesih klici groze umirajočih — mornarjev.

Nesrečno zlato —

Prihiteli smo na rob grmičja.

„Hurra!“ je zakrčkal George in prvi trije so planili naprej —

Pa kakor od strele zadeti so obstali —

Polglasen vzklik je zadonel —

S podvojeno naglico in kakor obseden je šepal Silver za njimi in vlekel mene za seboj.

sestava, ki obdela za svojega gospodarja vino-grad. Za to delo dobi plačilo deloma v denarju in deloma v naturalijah. Pri nas imamo zastarel viničarski red. Imamo viničarje, ki služijo gospodarjem, ki žive v mestih in trgih, da celo izven naše države, in ravno tisti viničarji so uboga raja, ki ne dobi ne dovolj živeža, nima ne sredstev, da bi svojo deco, ženo in sebe odela s pošteno obleko. Naš viničarski red je tako zastarel, da je treba novega. Jaz se samo čudim, da se je oni začasni viničarski red, ki so ga lansko leto izdelale in predložile organizacije viničarjev in vinogradnikov, torej strokovne organizacije, kjer ni bilo nobene politike zraven, v Beogradu zavrzel in je izginil v miznici g. ministra Pucelja. Viničarji zamanj čakajo, da dobijo to, kar potrebujejo, da bi si mogli svoje življenje urediti tako, kot je to vredno človeka. Vinogradniki sami uvidevajo, da je treba ta zastareli viničarski red predelati, da se mora dati viničarjem, ki so po veliki večini pridni in dobri ljudje, možnost, da pošteno žive. Zakonotvorec bi se bil moral, če ni iz naših krajev, o tem informirati in bi moral v zakonski predlog vzeti tudi to točko, kar ni nemogoče bo, da bi pozneje, v teku enega meseca, kakor to določa nek paragraf, izdelala oblastna skupščina toliko važnih zakonov. Da bi pa vsak zakon šel pred narodno skupščino, tega ni treba, ker tu viničarjev ne poznate, ker nimate tega stanu, vsaj v taki meri ne kakor pri nas v Sloveniji.

Poselski red.

Načelje ni tukaj nobene določbe, ki bi dala kako podlago za novi poselski red. O tem ne bom obširno govoril, povdarjam samo, da bi bilo prav potrebno, da bi se dala dobra, moderna podlaga za načrt poselskega reda.

Stavbni in obrtni red.

Prav posebno pa zadene našega kmeta stavbni in obrtni red. Opozarjam samo na to, kar bode gotovo vsem gospodom iz Slovenije znano, da pri nas kmeta, ki sam ometa dimnik in ne pokliče kakega dimnikarja ter ga potem dimnikar ovadi, politična oblast navadno obsodi na veliko denarno globo. Pri nas n. pr. v ljutomerskem, mariborskem in tudi drugih okrajih se dan za dnem dogajajo take stvari, da okrajna glavarstva obsodijo kmete le samo radi tega, ker sami ometajo dimnike v svojih hišah in to vse samo radi zastarelega obrtnega reda. Treba bi bilo novega, ki bo odgovarjal obrtnikom, kajti poštene obrtniki sami izjavljajo, da ne morejo hoditi v oddaljene kraje v hrbe in vsak mesec ometati dimnikov. Kmetje pa tudi nimajo toliko denarja, da bi mogli plačevati drage mestne dimnikarske

Stavbni red se pa mora izpremeniti tudi še v drugih ozirih. Treba bi bilo, da nam da zakonotvorec dobra določila, ki bodo odgovarjala vsem zahtevam našega kmeta. Če danes pri nas napravijo domači tesar kmet nov plot ali mu popravi domači svinjak ali kako drugo gospodarsko stvar pri hiši, pa nima mojstrske pravice, ga mestni ali trški mojster ovadi, in politična oblast obsodi dotičnega kmeta. Zgodilo so se slučajji, da je bil kmet kaznovan za 1000—3000 K globe samo radi tega, ker mu je domačin, njegov sosed, ki nima obrtne pravice, popravil plot, svinjak ali kaj drugega.

Treba je, da se naš obrtni in stavbni red v tem oziru izpremeni in sicer tako, da kmetu ne bo treba, da bi za vsako stvar, za vsako malo popravo pošiljal po mojstra v mesto.

Zadružništvo.

V tem zakonskem predlogu o oblastni in srezki samoupravi manjkajo tudi jasna določila o zadružništvu. Zadružništvo je kardinalna programna točka našega kmeta, delavca in obrtnika. Dandanes samsi veste, o tem ni treba tu obširno govoriti,

da more kmeto, delavsko in obrtno ljudstvo edino tedaj napredovati, če ima dobro razvito zadružništvo. Treba bi bilo tu imeti zadružne zbornice, kjer bi bile združeni vse vrste zadrug: kmeto, obrtne, uradniške itd., da bi si medsebojno pomagale. Treba bi bilo v okviru zakona vsaj nekaj smernic, za ono, kar je potrebno, da bi se naše zadružništvo kolikor mogoče izpopolnilo.

Kdo je kriv trpljenja naših rekrutov?

Dr. Korošec je s poslanci Jugoslovanskega kluba in raznimi drugimi manjšinskimi klubi v narodni skupščini vložil obtožbo proti bivšemu vojnemu ministru generalu Zečeviću, kateri je z vpoklicem rekrutov ob Božiču leta 1921 zakrivil, da je okoli 300 naših sinov umrlo in 6000 obolelo vsled mraza in pomanjkanja.

General Zečević je kriv smrti in obolelosti teh žrtev, ker je vpoklical rekrute v najhujši zimi in ne preskrbel ne kuriva za transportne vagonne, ne obleke ne obuvala, ne slame, ne tople hrane. General Zečević bi naj bil pustil rekrute v domačih garnizijah in vse nesreče bi bile izostale.

V narodni skupščini v Beogradu se je zadnje dni preteklega tedna vršila razprava o naši obtožbi proti Zečeviću. In kaj se je tukaj dogajalo. Edini branilci naših trpinov, naših vojakov so bili poslanci opozicije, predvsem poslanci Jugoslovanskega kluba. Stranke vladne skupine, posebno srbski radikali so branili Zečevića na vse pretege. Naši demokrati in samostojni pa si niso upali odpreti usta v obrambo trpečih naših sinov. Tu je bila prilika, da se pokažejo vsi oni, kateri se hlinijo prijatelje našim mladeničem. Tiho so sedeli kot vladinovi in si proti Srbijancem niso niti upali odpreti usta. Drofenik, Mermolja, Urek in vsi kranjski samostojneži so ta dan delali tlako vladi in niso imeli srca za one, ki trpijo.

Naši poslanci so s predlogom obtožbe proti krivicu generalu Zečeviću zadeli Srbijance v živo. Po cele dneve so se posamezni vladni klubi posvetovali, se kregali med seboj, vlada je imela dolgotrajne seje, beograjsko časopisje je bilo razburjeno, i razjarjeni so bili vladinovi. Na dan glasovanja, v soboto, 1. aprila dopoldne je bilo v zbornici živo, kakor v mravljišču. Vladinovi so tekali sem in tje. Po skritih sobah so se vršile barantije.

Vojni minister general Vasić je skušal braniti Zečevića, a ni imel sreče. Govoril je o Napoleonu, o potrebi, da se strogo postopa itd. Naši poslanci so mu vikali in burno odgovarjali. Iz naših klopi so se slišali klici: »300 nedolžnih mrtvih žrtev!«, »6000 od mraza in gladu obolelih ječi!«. Burni so bili prizori; ko bi vi mladeniči in možje v Sloveniji to videli

Sam ministrski predsednik Pašić je prišel Zečeviću na pomoč. Izjavil je, da bo vlada sklicala posvetovalni zbor in bo krivce poklicala na račun. Vlada je predlagala, da se Zečevića ne postavi pred sodišče, ampak se preide preko tega na dnevni red. Za vlado je glasovalo 148 poslancev, proti pa 73, torej ena tretjina.

Iz strahu pred izgubo vladnih korit so glasovali proti obsodbi generala Zečevića: demokrati, radikali, del muslimanov in samostojni. Vsem tem ni mar za nesrečne žrtve.

Prvi april 1922 v Beogradu, je bil dan žalosti za nas, ki čutimo z najboljšimi sinovi slovenskega in hrvskega ljudstva.

Naši poslanci dr. Korošec, dr. Šimrak, Žebot in drugovi so klicali: »Sramota! Skandal! Vi odoobravate, da je po Zečevićevi krivdi poginilo nad 300 nedolžnih žrtev! Evropski škandal!« Vladinovi so srepo gledali in poslušali svojo obtožbo.

Slepi in gluhi so . . .

O ptiču noju se pripoveduje, da tedaj, kadar mu preti kaka nevarnost, kateri ne more uiti, vtakne svojo glavo v grm, da ne vidi nevarnosti. Ko vtakne svoj kljun do vratu v gosti grm, smatra, da ga nasprotnik ne vidi. Isto in še bolj žalostno vlogo igra minister Pucelj z njegovo Samostojno. Ljudstvo ga je obsodilo v Slov. Bistrici, v Kranju na Gorenjskem, v St. Janžu na Dolenjskem, v St. Lenartu v Slov. gor. in številnih drugih krajih. A Pucelj, Mermolja in njuni koritniki-kolegi so slepi in gluhi. Narod jih ne mara več, ljudstvu so se odprle oči, na

gim poskakali v jamo in grebli s prsti po zemlji. Morgan je našel zlat. Gineja je bila. Od roke do roke je šla, vsak jo je hotel videti.

„Gineja —!“ je vpil George in jo močel Johnu Silverju. „To je torej tistih tvojih sedemsto tisoč funtov —?“

„Le iščite, fantje!“ je odgovoril John Silver s hladnokrvno prezirnostjo. „Ne čudil bi se, ako najdete še par želodov v jami!“

„Želodov —?“ je kričal George. „Ali ga čujete! — Povem vam, njemu je bilo dobro znano — kaj bomo našli tukaj! — Le pogledjte, na obrazu — mu stoji zapisano!“

„Ei George! Se spet vdinjaš za kapitana —? Zares, prav podjete fant si!“

Tonot pa so bili uporniki na strani svojega govornika. Lezli so iz jame in divje so naju gledali. — Eno pa je bilo pri tem dobro za naju, — vsi so se spravili na drugo stran jame.

Tu smo torej stali, na eni strani pet upornikov, na drugi pa midva s Silverjem. — Nobena stranka si ni upala prva začeti.

Silver se ni genil. Ravno je stal ob svoji bergli, pozorno jih je gledal, hladno in pogumno, kakršnen je bil vedno v skrajni nevarnosti.

Končno je zasodil George, da bo z nagovorom najbolje rešil usodni položaj.

„Tovariši“, je dejal, „samo dva sta proti nam petim! Eden je tale šepavi Silver, ki nas je pripeljal semkaj in zvodil za nos, drugi pa fistile — mladič Jaz mislim, da —.“

shodih jih ne marajo, celo pretepsti, linčati jih hočejo. — Ako ne bi naši voditelji med narodom zadrževali ljudsko nevoljo, narod bi sam sodil samostojne zapeljivce.

Najlepše pa je to, da farbajo slabostjni po časopisju sami sebe in čitatelje. Pomagajo jim demokrati z vsem svojim časopisjem. Dasiravno so bili na vseh gorej navedenih in še drugih shodih samostojni obsojeni od ljudstva samega, vendar še skušajo s poročili o »sijajno« uspelih shodih slepiti one, koji se niso udeležili Puceljvih, Mermoljevih in Drofenikovih shodov.

Slepi in gluhi so pa tudi pristaši Samostojne. Vsako dete zna, da je sedanja vlada zakrivila nešteto gorja celokupnemu ljudstvu naše domovine, prav posebej pa še naše Slovenije. Vprašamo samo:

1. Ali se je slovenskim in hrvatskim mladeničem godilo kedaj huje, kot se jim godi pod sedanjo vlado, v kateri sedi samostojnež Pucelj?

2. Ali smo imeli kedaj v naši domovini tako grozne davke, takse in druga bremena, kot jih mora plačevati danes kmet, delavec, obrtnik in drugo ljudstvo?

3. Ali smo v naši domovini imeli kedaj toliko nereda, toliko krivic, kot se jih dogaja danes?

4. Ali je stala naša valuta (denarna vrednost) kedaj tako nizko, kot stoji danes?

5. Smo li imeli kedaj tako neznosno draginjo, kakoršna vlada danes po vseh delih Jugoslavije?

6. Ali imamo državo na svetu, koja bi bila pri vseh sosedih radi njene sedanje slabe vlade tako neprijljubljena, kakor je ravno naša?

7. Ali imamo vlado na naši zemlji, katera bi razmetavala milijone in milijarde za gledališča, za razbijače, za Wranglovce in za politične agitatorje in za številnih drugih nepotreb?

Vi zapeljani, vi slepi in gluhi, vi zakrknjeni, izberite si sami odgovor na ta resna vprašanja.

Pisec teh vrstic dodaje samo še to:

Samostojna kmetijska stranka sedi s svojim Puceljem v sedanji beograjski vladi. Samostojna in Pucelj ter vsi poslanci te pogubonosne stranke v Beogradu drvijo čez drn in strn s Srbijanci, a v Sloveniji slepijo naše ljudstvo.

Gluhi in slepi, pomislite vse to!

Poštene može sramotijo.

Shod Samostojne pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je samostojnim in demokratom tako zmešal možgane, da sedaj psujejo po svojih listih naše može. Tako n. pr. psuje mariborski »Tabor«, glasilo demokratskih advokatov in verižnikov odličnega Slovenca, gospoda Josipa Ketiš od Sv. Jakoba v Slov. gor. za bivšega »štajercijanca«. In vsi, ki poznamo gospoda Ketiša, vemo, da je gospod Ketiš zvest narodnjak že od svoje rane mladosti. Že, ko je šoli odrastel in do danes je stal v prvih vrstah narodnih boriteljev. V težkih in burnih bojih za posamezne občine v Slov. gor., v bojih za mariborski okrajni zastop, v delu za probudo naroda je gospod Ketiš stal trdno in neomahljivo. In tega iskrenega narodnjaka si je drznil minister Pucelj v St. Lenartu psovati z nemškutarjem, a v mariborski »Tabor« je napisal tajnik Samostojne o Ketišu, da je »štajercijanec«. Ali vas ni sram, vi samostojni častikradeži? Med svojimi udeleženci v St. Lenartu ste imeli dunajskega romarja Hojnigga iz Pestic, zagrizence Lojzeka Gornika, Ferka, Haslha, Schütza. Vsi ti so bili najhujši pionirji za Veliko Germanijo, predsedniki in člani podružnic »Südmarke, Schulvereina«, ter drugih velenemskih društev. In vse te može smatajo Pucelj in njegova samostojna družba za največje Jugoslovane!

Mi ne bi zapisali teh vrst, a pokazati hočemo vsem poštenim možem, kako grdo lažejo in psujejo slabostjni od Pucelja pa doli do Mermolje. Sodite sami, in izrecite svojo obsodbo!

Proti zvišanju davkov.

so doslej Jugoslovanskemu klubu potom tajništva SLS v Celju poslale protest: občina Staritrq, Kmetoške zveze: St. Andraž pri Velenju, Bele vode, Nazaret—Kokarje, Slivnica pri Celju, Laško, Vojnik in Ljubno. Omenjene KZ so s svojim protestom zdužile še druge zahteve: da slovensko vojaštvo služi skrajšan rok v Sloveniji; da se s Slovenskimi vojaki dostojno ravna, da dobivajo zadostne in dobre hrane in obleke; da imajo priliko za dopust in brezplačno vožnjo po železnici, da se jim dovoli čitanje slovenskih listov in knjig ter da nikdo ne žali njih verskega prepričanja; da se za zdravstveno stanje vojakov bolje skrbi in da v Srbiji oboleli vojaki pridejo v oskrbo v ljubljansko bolnišnico! KZ Nazaret—Kokarje še posebej poziva ministra za poljedelstvo; da naj obrača več pozornosti na živinorejo. Pred vsem se je izkazala potreba, spremeniti ali nadomestiti plemensko živino z novo ozir. druge pasme plemenom. To potrebo čuti zelo gornjegrjski okraj, kjer že več desetletij obstoji eno in isto plemo goveje živine. Sol za živino naj se uvaža brez carine. — Protestiraju tudi proti nameravani strankarski razdelitvi državne podpore, po receptu dr. Žerjava, ki je namenjena revnejšim okrajem v Sloveniji. Dalje proti sklepu Višjega šolskega sveta, da se ukinejo šolske maše in stopi veronauk med vsemi šolskimi predmeti na zadnje mesto! Ker ležijo vsa ogromna šolska bremena na ramah davkoplačevalcev-kmetov in delavcev, naj imajo oni tudi pri pouku svojega otroka odločilno besedo! KZ na Ljubnem še posebej v svojem protestu zahteva, da se lovski zakon v toliko spremeni, da bo smel vsak posestnik na svojem zemljišču streljati zajce, če mu delajo škodo. Davke na vozove na vzmetih se naj ukine! Slednjic zahtevajo vse KZ nove volitve!

Nekaj odgovora.

Kakor sem zvedel, je g. minister Pucelj v St. Lenartu na shodu govoril o prodaji živine, ki jo je naša država prejela od Nemčije kot vojno odškodnino. Trdil je, da sem jaz v zbornici v svoji interpelaciji zaradi prodaje te živine pod roko rekkel, da g. ministra ne zadene nobena krivda. Ker se s to neresnico begajo ljudje, zato moramo to stvar pojasniti še v »Slov. Gospodarju«.

Jaz sem v svojem govoru v zbornici povdarjal, da obstoji glede prodaje živine krivda in da

država za več milijonov dinarjev oškodovana.

Treba je poiskati krivca. Dokler pa se zadeva ne pojasni, nočemo naravnost nikogar dolžiti, tudi g. ministra ne. Sigurno pa je, da je nekdo kriv. Radi tega je treba izvoliti parlamentarno — preiskovalno komisijo, ki bo stvar preiskovala ter krivce izsledila. Vsi, ki so s to zadevo oškodovani državo, morajo biti strogo kaznovani, morajo pa tudi državi povrniti vso škodo. Dolžnost gospoda ministra bi bila, da sam podpira ta predlog, ne pa, da išče izhoda iz te zagate na ta način, da je njegov klubov tovariš g. Mermolja predlagal, naj se gre preko tega vprašanja na dnevni red. To se pravi, da se zadeva pokoplje! Zakaj se bo g. minister komisije? Če je nedolžen, bi ravno s to preiskavo pokazal, da hoče krivico popraviti. — Sam bi tako pomagal, poiskati krivce. Ne boče pa krivice popravil, ako bo moj govor po shodih napadno tolmačil.

Dodajem še ta račun: G. Pucelj je kot poljedelski minister brez javne licitacije prodal 17.000 glav goveje živine izvozničarski družbi „Promessa“, oziroma izvozničarjem Pašiču (sinu ministrskega predsednika), milijonarjem Hafnerju in Predoviču 1 kg žive teže te živine na mejni postaji v Nemčiji za 1 dinar t. i. 16 kron. Imenovani izvozničarji so prodali to živino v Svico za 1.60 švicarski frank, t. j. za okoli 90—96 jugoslovanskih kron. Razlika med 16 in 90 K znaša nič manj nego 74 K. Izračunate, čitatelji sami, koliko znaša skupni dobiček pri 17.000 glavah, ako tehtajo 1 vol povprečno 500 kg in če so verižniki zaslužili 74 K pri 1 kg. Kdo je zakrivil, da to živino ni država sama prodala naravnost Sviciarjem?

Davorin Krajnc, nar. posl.

Načelna in osebna politika.

Nekaterim ljudem zlasti na deželi se pri besedi «politika» vzbujajo prav čudni pojmi v glavi. Premnogo jih je, ki govore: vsaka stranka laže... ne vem, komu bi verjel... najboljšje je, če vse pustim pri miru. Kadar pa dobiva en plačilni nalog za drugim, se grabi za lase in za suh ter prazni žep ter preklinja tiste, ki ga pritiskajo z neusmiljenim davčnim «šraufom». Ali mi verjamate, da še premnogo vedno drže s Samostojno stranko, ki pomaga vladi izstiskavati iz kmečkih žepov krvavo pridobljene kronice? Ali je mogoče, da še se najdejo ljudje, ki nasprotujejo Kmetijski zvezi, dasi je znano, da se ravno ta najbolj po robu postavlja krivičnemu izmuzgavanju našega ljudstva? Je mogoče, pa tudi resnica je to, da je še dovolj takih zaslepljencov. Kaj pa je temu vzrok? Premnogokrat takozvana osebna ali vaška politika, ki zapravi in potepta prave načela vsled malenkostnih zakotnih razmer.

V gostilni so se stekli dobrovoljni fantje in sosede. Vsi so sicer drugače dobri ljudje, bili so predpoldne v cerkvi, ter poslušali božjo besedo, pa dobra kapljica jim je navzlic temu zlezla v glavo. Gostilničar miroljuben, pa odločen mož, pristaš SLS pa ne trpi tepeža v svoji hiši ter razgrajče enostavno vrže na cesto. Kaj je bila posledica tega? Ko so bile volitve, so vsi na cesto vrženi ujalenci volili ravno nasprotno, kakor gostilničar, ne iz načelnega prepričanja, temveč zaradi malenkostne osebne zadeve.

Ugleden in bogat meščan je pozabil na težave malega kmeta in delavca, ter pristopil k Samostojni. Pridejo obč. volitve: mož ima mnogo sorodnikov, pa so večinoma pri Kmetijski zvezi, z mnogimi je tudi v botrinji in glejte, ker se ne upajo sorodniki zameriti bogatemu bratu ali stricu, potegnejo pri volitvah z njim, ter volijo Samostojno, dasi jim vest očita, da so prodali svoja načela.

V občini je dolga leta županoval dober, ugleden mož, odločen pristaš krščanske stranke. Kakor pri vsakem gospodarstvu, tako pride tudi pri občinskem večkrat do kakega nesoglasja, ki se pa pri občini poravnava z večino oddanih glasov pri glasovanju. Ker je torej pri glasovanju prišel do veljave predlog župana, je začela manjšina proti njemu rovariti, in ko so prišle volitve, so se iz dotičnih nezadovoljencev izvalili pravi pravcati — samostojneži. — Ali so res pristaši tistih samostojnežev, ki nam zdaj nalagajo ogromna bremena? Kaj še? Nikdar niso bili in nikdar ne bodo... Toda, kako to, da so volili z njimi?

Vse zaradi domačih občinskih razmer. Ako bi bil župan samostojnež, bi pa iz nasprotovanja proti njemu vlekli magari s Kmetijsko zvezo. Torej zopet pomanjkanje načel, zopet takozvana zakotna ali vaška politika.

Proč z vsemi malenkostni in osebnimi oziri, kadar se je treba odločiti proti krščanski stranki ali za njo! Če je moj največji osebni nasprotnik pristaš prave krščanske stranke, ne bom radi tega pristopil k taki stranki, ki je njemu nasprotna, češ, da bo še bolj jezen! To ni moško, ampak otročje postopanje. Pa tudi, če bi se bila kedaj stekla, če bi se bila tožila, če bi se bile kake druge težave med nama, kaj me to briga pri volitvi? V Beogradu se presneto malo brigajo, če sva si midva dobra ali ne, — pač pa se tam doli pozna, če je vladala med nami prava slga tisti dan, ko so bile volitve!

Da pa se bodo med našimi volilci utrdila krščanska načela, da bodo ostali značajni tudi v burnih dnevih volilne borbe, k temu je potrebno:

1. Izobrazbe, ki se črpa iz dobrih predavanj, knjig in časopisov.
2. Samozatajevanje, ki človeka varuje nepremišljenih korakov.
3. Ljubezen do splošnosti, ker če sem vnet za splošni blagor, bom tudi sam tega deležen: če pa delam le zase, če hočem le sam z vsemi štirimi statii v koritu, potem delam krivico tistim, ki morajo stradati. Ljubezen do bližnjega je program le krščanskih značajev.

Politični ogled.

KRALJEVINA SHS.

Večina opozicije je zahtevala od vlade in skup-

ščine, da se postavi bivšega vojnega ministra generala Zečevića pred sodni stol radi smrti in obolevosti toliko rekrutov. Generala je vzela pod svojo zaščito roka vladne večine in gospod Zečević gotovo ne bo nikdar obsojen, ampak bodo celo zadevo z večino, ki je slepo vladi vdana, potlačili. Naši poslanci so se zopet pritožili, pri sedanjem vojnem ministru Vasiču, radi slabega postopanja z našim vojaštvom v Nišu. Gospod minister je po stari navadi obljubil preiskavo in odpomoč, ki bo ostala samo obljuba. Na zadnji seji skupščine so bile na dnevnem redu razne interpelacije poslancev. Narodno skupščino bodo ta teden zaključili in poslanci se bodo razšli na velikonočne počitnice. Zastopniki naše države se odpravljajo na mednarodno genovsko konferenco. Med temi zastopniki so sami radikali ter demokrati.

REKA.

Reški fašisti se še vedno trudijo, da preprečijo vmittev predsednika reške konstituante Zanelle.

BOLGARIJA.

Vlada je zemljoradniška, izhaja torej iz narodne večine, iz delovnih slojev, velekapitalisti in nacionalisti so pa proti njej ter ji nasprotujejo, kjer le mogoče. Ministrski predsednik je pozval vse stranke, da si izberejo svoje zastopnike za konferenco v Genovi, ker hoče, da vse stranke spoznajo položaj in politiko v Evropi in pa da se na evropski konferenci čujejo glasovi vseh bolgarskih strank. Samo komunisti so se odzvali temu povabilu in tako bo Bolgarija zastopana samo po strankah delovnega ljudstva. — Bolgarska je spoznala veliko nevarnost, rusko-carističnega gibanja in sedaj je izdala naredbe, ki bodo Wranglovce prav kmalu odpravile. Vsi ruski oddelki se morajo razorožiti, vsi Rusi so podvrženi bolgarskim postavam, nobeden ne uživa kakih ugodnosti, nobeden ne sme nositi orožja in vsi morajo živeti na lastne stroške, ne smejo pa brez dela pohajkovati. Pri ruski sovjetski vladi bo Bolgarija izposlovala amnestijo za vse caristične vojake in za druge begunce, ki niso igrali kake posebne politične vloge proti sovjetski Rusiji, in potem bo vse Ruse odpravila domov.

VELESILE IN GENOVSKA KONFERENCA.

Med zavezniki, zlasti med Francijo in Anglijo še nikdar ni bilo toliko nesporazumljenja kot sedaj tik pred genovsko konferenco. V Franciji kričijo visoki državniki o sili topov in bajonetov, o odločnosti proti Nemčiji in Rusiji, v Angliji pa gledajo na evropski položaj iz sporazumnega in spravljivega stališča. Angleški zunanji politiki bodo sledile tudi druge države, Francijo pa poslušajo še k večjemu v Beogradu, Bukarestu in Varšavi. — Na vsa ta nasprotstva med politiko nasilja in politiko sporazuma pa gleda Amerika ter se bolj in bolj odmiha. V senatu Zedinjenih držav se jasno in odločno govori o tem, da Evropa ni vredna podpore in da je ne dobi poprej, dokler srednjeevropske države ne znižajo svojega vojaštva, ne spravijo v red svojih proračunov in ne nehajo z neprestanim tiskanjem bankovcev.

Ob pogrebu knezoškofa.

Sozaljje povodom smrti.

Sv. Oče Pij XI. je po svojem tajniku ob priliki smrti našega knezoškofa poslali stolnemu kapitelju sledečo: «Sozaljno brzojavko: »Sveti Oče želi blagopokojnemu škofu večni mir. Vam vsem pa podeli apostolski blagoslov kot nositelja nebeške tolažbe.« Nadalje so izrazili svoje sozaljje: Kralj Aleksander, minister ver dr. Krstelj, pokrajinski namestnik Ivan Hribar, predsednik oddelka za uk in bogočastje dr. Skaberne, ptujski okr. glavar dr. Pirkmajer, nadškof solnograški dr. Rieder, ljubljanski škof dr. Jeglič, ljubljanski stolni kapitelj, prior križniškega reda p. Val. Učak, dr. Grivec, dekan bogoslovne fakultete v Ljubljani, minoritski samostan v Ptuj, županstvu Konjice in Bezina, dekanjski uradi Kožje in Vuzenica, ravnateljstvo mariborskega moškega učiteljskega, kemična tovarna v Hrastniku, grof Festetič, grof d'Avernas, dr. Krševan, policijski nadkomisar, mariborski okrajni glavar dr. Lajnšič, polkovnik Dokič, župan Grčar, komanda mariborskega mesta general Plivelič, rodbina Scherbaum, škofijski ordinarijat v Banjaluki, knezoškof celovski dr. Adam Hefter, sibiški škof dr. Mileta, ordinarijat grško-katoliške škofije križevačke, dunajski knezoškof in kardinal dr. Piffl, graški knezoškof dr. Leopold Schuster, dr. J. Roesler, škof v št. Hipolitu na Nižje Avstrijskem, Volbenk Serajnik, generalni vikar in prošt v Dravogradu, župnijski urad Velika Nedelja, finančni ravnatelj v Mariboru, vseučilišni profesor dr. M. Slavič, ki sedaj biva v Rimu, ravnateljstvo drž. vinarne in sadjarske šole v Mariboru, mariborska podružnica Jadranske banke, Jugoslovanski klub v Beogradu, kongregacija hčera Božje ljubezni na Dunaju, Klub Čehov v Mariboru, notar dr. Ivo Sorli v Rogatcu, Katoliško gospejno društvo v Mariboru, arhidijakon konjiški, knez Alfred Windischgrätz iz Konjic, okr. glavar dr. Trstenjak in okr. komisar Mahnič iz Konjic, trški župan konjiški Fr. Golgranc, župan konjiške okolice, Bezine in Tepanja, dr. Rudolf kot načelnik konjiškega okrajnega zastopa, konjiški Orel in Kat. izobraževalno društvo itd.

Pogrebne slovesnosti.

Pogrebne slovesnosti našega blagopokojnega nadpastirja so se pričele v pondeljek dne 3. aprila ob 8. uri zjutraj. Davno pred določeno uro so se začele zbirati pred škofijsko palačo, v stolnici in v frančiškanski cerkvi ter na cestah in ulicah ogromne množice vernikov, ki so prihajali od vseh strani. Duhovščina se je zbrala v stolnici in je od tam odšla v žalno sprevedu pred škofijsko hišo žalosti. Telesne ostanke rajnega je tu blagoslovil stolni prošt dr. Matek. Krsto so nato prenesli v svečanem sprevedu v stolno cerkev in jo položili na katafalk v sredini cerkve. Prostore okrog krste so zavzeli duhovniki in bogoslovci. Duhovniki so opravili tozadevno predpisane molitve. Vsled silnega navala ljudstva je vojaški kordon zaprl za promet ves Slomškov trg. Proti 10. uri so začele prihajati razne deputacije in uradništvo. V stolnici so bili navzoči: Kot zastopnik našega kralja Aleksandra poveljnik Dravske divizije general Dokič, pokrajinski namestnik Iv. Hribar, načelnik oddelka za uk in bogočastje dr. Skaberne, mariborski okrajni glavar dr. Lajnšič, finančni ravnatelj dr. Josip Povalej, bivši minister Gostinčar, ter člani Jugoslovanskega kluba poslanci Nemanič, Skoberne in Krajnc, župan mariborski Grčar z zastopniki občinskega

sveta, dvorni svetnik Fon, polkovnik Babič ter oficirski zbor, načelnik mariborskega okrajnega zastopa dr. Leskovar, zastopstva tržke občine Konjice, in konjiške okolice, Tepanja, Bezine, načelnik konjiškega okrajnega zastopa dr. Ivan Rudolf, ravnateljstva mariborskih srednjih šol, moške kaznilnice, policije, orožniško poveljstvo, deputacije Krščansko socialne zveze, Orlovske zveze, Slovenske kmečke zveze, itd. Od višjih cerkvenih dostojanstvenikov so bili navzoči škofje: nadškof zagrebški dr. Bauer, škofi: dr. Jeglič iz Ljubljane, škof dr. Karlin iz Ljubljane, škof djakovski dr. Aksamovič, graški škof 80 letni starček dr. Schuster, generalni vikar Volbenk Serajnik, graški stolni prošt baron Oer, graški kanonik Fötsch, ljubljanska kanonika Nadrah in Sušnik, opat rajhenburški Epalle, arhidijakon konjiški Fr. Hrastelj, ptujski prošt Jurkovič itd. Slovesno sveto mašo je opravil zagrebški nadškof dr. Bauer, slovesno, jedrnato, srca pretresujočo pridigo pa ljubljanski škof dr. Jeglič. Po slovesnostih v stolnici se je začel premikati veličastni spredov. Za kržem so korakali učenci šolskih zavodov, Društvo kat. pomočnikov, Vincencijeva družba, Moška marijanska kongregacija, Ceciljansko društvo, Orel, častna vojaška stotinja, vojaška godba, duhovščina, nadškof, škofje in drugi cerkveni dostojanstveniki. Za krsto so pa korakali: Dvorni kaplan Umek, ter sorodniki blagopokojnega cerkvenega kneza med njimi brata Anton Jerovšek iz Nove vasi pri Slov. Bistrici in Franc Napotnik iz Tepanja pri Konjicah, škofov bratranec p. Leopold Napotnik, upravitelj v Svečini, ravnatelj Cirilove tiskarne dr. Anton Jerovšek, župnik Ant. Pučnik od Sv. Petra na Medvedovem selu in Friderik Ratej, kaplan v Žalcu itd. Za temi so sledili generali Dokič, Maister in Plivelič, pokrajinski namestnik Ivan Hribar, skoro polnoštevilni oficirski zbor, zastopniki oblastev, uradov in društev, Gospejno društvo, Solske sestre, Sestre Magdalenke, Tretji red, Dekliška Marijina družba, Krščansko žensko društvo, škofijski uslužbenci ter na tisoče drugih vernikov.

Truplo blagopokojnega našega vladike je bilo položeno ravno pod večno lučjo v frančiškanski cerkvi, kjer čaka splošnega vstajenja. Ob odprtem grobu mu pa mi verniki obljublamo, da se hočemo zvesto ravnati po naukih, katere nas je učil naš blagopokojni cerkveni knez in mu kličemo: Spavaj sladko! Na veselo svidenje nad zvezdami!

Nasilje v ječah.

Srednjeveške mučilnice zopet vstajajo. Človek bi mislil, da so že davno zavržene in odpravljene, pa glej, danes v takozvani «demokratski in napredni» dobi se ti kažejo pri nas pri vsakem političnem procesu, ko pride stvar pred javno sodišče v vsej svoji strahoti.

Imeli smo že par velikih komunističnih procesov, zraven nešteto manjših razprav, nešteto razprav proti pristašem opozicijskih strank, proti hrvaškemu in muslimanskemu življu in vsakokrat so se obtoženci in osumljenci spreminjali v tožitelje nad nasiljem, ki se je nad njimi v ječah in uradih vršilo! — V beograjski ječi «Glavnjačič» se že od nekad vršijo vsakovrstne grozote. Tudi v nekdanji kraljevini Srbiji so se v njenih celicah in kletah ljudje mučili in ubijali. Nad političnimi nasprotniki raznih oblastnikov se je znašala polcija, razni divjaki v policijski in stražarski uniformi so jih mučili, vihteli so bičevke in batine in če jetnik ni nikdar več videl belega dne, se ni dalo dognati, kake smrti je umrl. Se danes se iznašajo v javnost razni zločini, ki so se pred 15 leti vršili v teh ječah in sedanji procesi kažejo, da so se okrutnosti še pomnožile. Po poskusu vidovdanskega atentata v Beogradu je več tisoč ljudi romalo skozi to strašno ječo. Mnogo od njih je še pol leta pozneje na razpravi kazalo pohabljenе ude, odprte rane, izbite zobe, večina pa, če že sama ni bila mučena in tepena, je pa poslušala noči in dneve stok in krik drugih mučenih žrtev. —

Zadnje dni marca se je v Prijepolju dovršil proces proti 24 kmetom — muslimanom, ki so bili obdolženi zveze s hajdukom Boškovičem, ki je dolgo ropal in hajdučil po Sandžaku. Sodišče je devet obtožencev obsodilo na dve in triletno ječo, 15 pa popolnoma oprostilo. O obsodbi se tu ne da govoriti, saj je vendar znano, da se dajo paragrafi različno obračati in da hajduk s svojo močno in dobro oboroženo bando ni mogel imeti ne potrebe ne koristi kake seljaške pomoči.

Bilo, kakor bilo, čudno je, da so mogli sploh koga obsoditi, ko se je na razpravah izkazalo toliko nezakonitosti od strani državnih organov od načelnika pa do stražarja. Obtoženci in celo priče so bili mučeni na nečloveške načine. Krvniki okrožnega načelstva, žandarmerije in ječe tudi ženam niso prizanašali. Tepli in mučili so vse, kar jim je prišlo pod roke. Batine so delili z volovskimi žilami, biči in korobači, v manjših «preiskavah» so pa delili udarce s pestjo in brco, kamor je pač padlo. Nekateri listi so o razpravah prinašali poročila svojih posebnih poročevalcev, ki so si beležili vse izjave ubogih žrtev ter so jih v pristni, priprosti, a strašni obliki tudi prinašali. Človeku, ki to čita, se jeziijo lasje in v strahu se vprašuje: «Kje smo?!» —

Eden pravi: «Zobe so mi izbili, življenje so mi prikrasjali za 20 let, največ me je bil in mučil kapetan Aleksič, ki mi je tudi hišo zažgal.» — Drugi: «Povedal sem jim, da sem res govoril z Boškovičem. Prišel je, in moral sem z njim govoriti, kaj si hočem, jaz ga ne morem ukrotiti, če ga celo žandarji ne morejo. Gospodje so me pa topli ter vpili: «Priznaj, priznaj, da si ga pogostil s pečenko in potico!» — Kako naj priznam, ko ni res, ko kot siromak teh dobrih stvari nikdar nisem imel.»

Najstrašnejše muke je trpel Mladen Ostojič. V načelnikovi sobi pred samim načelnikom Peruničiem in inšpektorjem so ga topli, suvali in nazadnje so mu — igle bodli pod nohte. Priznaj, priznaj! — Kaj naj prizna, ko nič ne ve! — V kleti so ga srekli, privezali na klop in strašno topli z bikovko. Ko so prinesli še neke klešče, da bi ga sčipali po razmesarjenem telesu, je rekel mučeni siromak: «Pustite me, vse priznam, karkoli hočete!» — Krivavega in ranjenega so pustili ležati na tleh, načelnik je pa naročil, naj se skrbi, da nikdo ne izve, če bi izdahnul.

Mučeni jetniki so tako «priznavali» eden za drugim, eden je izdržal več bolečin, drugi manj. Na razpravi so celo nekateri srbski žandarji govorili v korist obtožencev, prej jih je bil pa kapetan Aleksič prisilil, da so podpisali lažnjive in krivične zapisnike.

Kje smo in kam pridemo, če stražarji zakonov ne pridejo do pravnega in človečanskega pojmovanja? Vlada

je odgovorna za delo in vzgojo svojih oblasti in svojih službenecov in vsi pošteni in kulturni ljudje, kolikor jih je še v parlamentu, bi morali odločno nastopiti proti sramoti in krivici nasilja. Pri vsakem procesu, ki toliko nasilja razkrije, pade nekaj obsodb, kaj se pa zgodi z divjaki, kot so v tem slučaju načelnik, inšpektor, kapetan Aleksič in drugi, se pa nikdar ne zve. Te je treba najstrožje kaznovati, javnost mora to zvedeti in stroga kazen mora biti strašilo za vse druge divjake in nasilneže.

Tedenske novice.

Zvišanje kraljeve civilne liste. (Kraljeva civilna lista so dohodki, kalere plačuje državna blagajna za kraljeve osebne potrebe.) Vlada je sestavila poseben predlog za povišanje kraljeve civilne liste, ki pride pred narodno skupščino, kjer bo po stari navadi gotovo odobren. Po tem predlogu bo civilna lista Njegovega Veličanstva Aleksandra I. povišana za letnih 24 milijonov in sicer 18 milijonov dinarjev in 8 milijonov francoskih frankov, kar znaša letnih 60 milijonov dinarjev ali 240 milijonov kron in dnevno 2 tretjini milijona. Civilna lista se izplačuje v ravnokar omenjeni višini od 1. januarja 1922 dalje. Civilna lista se brez dovoljenja narodne skupščine ne more niti zvišati niti ne zmanjšati brez kraljevega dovoljenja. Jugoslovanski klub je že izjavil, da ne bo glasoval niti za staro, niti za povišano civilno kraljevo listo.

Mati naše bodoče kraljice — rumunske princezine Mariole — kraljica Marija se mudi te dni v Beogradu, kjer se razgovarja s kraljem Aleksandrom o podrobnostih glede poroke. Ko bodo ti razgovori končani, bo obiskala rumunska kraljica tudi Hrvaško in Slovenijo.

Bivši cesar Karel umrl V 35. letu svoje starosti, v 5. letu, ko je zasedel prestol Habsburžanov in 3 leta potem ko ga je izgubil, je dne 1. aprila t. l. v preganstvu tam doli v mestu Funchal na otoku Madeira v Atlantskem morju umrl bivši avstrijski cesar in ogrski kralj Karel Habsburški. Poročila o njegovi bolezni se nasprotujejo, kajti nekatera pravijo, da je podlegel srčnemu krču, druga pa, da ga je ugrabila pljučnica. Usoda je nanesla, da je preko treh trupel, prestolonaslednika Rudolfa, cesarja Franca Jožefa I. in nadvojvode Franca Ferdinanda nepričakovano zasedel prestol Habsburžanov, za katerega ni bil pripravljen in tudi ni imel potrebnih zmoglosti, kajti po svojem duhu je bil slabši, brez vsake politične dalekovidnosti in cincar v praven pomenu besede. Ker je tudi bil močno udan alkoholu, je vselej zamudil vsako priliko, da bi bil v usodepolnih trenutkih pokazal svojo možato odločnost. V veliki dobi, katero je preživela rajna Avstrija, ni bil mož na svojem mestu, kajti pri izbiri svojih svetovalcev je imel nesrečno roko, bil je igračka v rokah teh kratkovidnih svetovalcev. Kjekoli je bilo treba z železno roko poseči v državne posele, se je v zadnjih trenutkih umaknil, ali pa to delo prepustil nezmožnim možem. Ako bi bil Karel Habsburški zasedel prestol v mirni dobi, bi ga slavili kakor vse njegove prednike, toda za težko vojno dobo ni bil ustvarjen, kakor sploh noben Habsburžan, izvenzemski morda cesarico Marijo Terezijo, o kateri se je splošno sodilo, da je bila edini moški med Habsburžani. Rajni cesar je bil poročen z italijansko princesinjo Zito, ki je vsestransko naobrazena, duhovita in odločna ženska. Nesrečni zadnji kronani Habsburžan zapuša 8 nedoletnih otrok. V svoji oporoki je izrazil željo, da se njegovo truplo prepelje na Dunaj in tamkaj pokoplje v cesarski grobnici pri o. o. kapucinih. Smrt Karla Habsburškega je politični položaj v Srednji Evropi zelo razbremenila in olajšala, čeprav so nekateri Habsburžanom prijazni madžarski krogi proglasili njegovega sina Otona za postavnega madžarskega kralja.

Zopet bolezen našega ministrskega predsednika Pašiča. Iz Beograda javljajo, da je g. starosta zopet obolel in ne bo mogel na mednarodno konferenco v Genovo. O vzroku njegove politične obolelosti se govori različno. Pravijo, da se je pojavila med radikali močna struja, ki zahteva, da naj odstopijo vsi dosedanji radikalni ministri in jih naj zamenjajo drugi radikali, ki že dalje časa niso ministrali. Ta struja radikalcev se baje naslanja na Protiča in se je že g. Pašič tako ustrašil, da je rajši pustil Genovo in se javil marod, da mu ne bi v dobi njegove odsotnosti izpodnesli njegovi nasprotniki predsedniškega stoka. G. Nikola Pašič zna vse pretečemu navarnosti odvrniti potom bolezn.

Veronank bodo podučevali svetni učitelji. V prosvetnem ministrstvu pripravljajo z vsjo naglico zakonski predlog glede šolstva. Po tem zakonskem načrtu bodo podučevali na vseh šolah veronank svetni učitelji. V srednjih šolah kot gimnazijah in realkah se bo podučeval veronank samo v 4 nižjih razredih, v višjih pa ga sploh ne bo. Lepo se nam obeta pri neznosni druginji, pomankanju in vedno novih davkih. Kaj bodo rekli k temu zakonskemu predlogu, ki je naperjen predvsem proti katolikom naši starši, je pa drugo uprašanje.

Nekdaj je bilo drugače. Naš vojni minister general Vašič je že izdal naredbo, po kateri so vpoklicani k vsjakom bogoslovci vseh ver, ki so rojeni 1898 in mlajši, ki so že dovršili svoje študije. Bogoslovci, ki so posvečeni, bodo služili 12 mesecev v duhovniškem oddelku po vojaških bolnišnicah. Glede te svoje nove naredbe pa ni uprašal g. vojni minister ne katoliške cerkve in ne narodne skupščine.

Minister Pucelj — namerava odstopiti? Tako

govorijo njegovi ožji prijatelji že več tednov. Izgovarjajo se, da odstopi radi tega, ker ne more ničesar več doseči... Volovska kupčija seveda ni vsak teden. Razumemo njegove želje po odstopu...

Iz ormoškega okraja nam pišejo: Gospod minister Pucelj so poslali občinam našega okraja »piruhe« za vuzmene praznike v obliki pšenice in jarega ječmena. Občina je dobila 114 kg pšenice in 30 kg jarega ječmena. Dali so nam seboj recept za uporabo. V prvi vrsti se mora zrno razdeliti med občinske reveže, ostalo pa se mora posejati, da bo kaj semena za drugo leto. Občine so prišle v zagato, ker samostojni pravijo, da so oni občinski siromaki, pa čejo imeti pšenico za sebe, revežev pa nečejo poznati. Zopet v drugi občini kjer ni samostojnih pač pa mnogo občinskih revežev, si župan z odborom vred beli glave kako naj razdeli zrno, da dobijo reveži svoj delež in še ostane občini dovolj za seme? Kmetje vabimo g. Puclja, da pride sam k nam in nas pouči na kak način se lahko 114 kg pšenice porazdeli na kope občinskih revežev in še kaj prek ostane za seme? — G. ministru bomo za njegov trud hvaležni in še osebno se mu prav lepo zahvalimo kadar pride k nam.

Samostojni kričaji so jo izkupili. Minulo nedeljo 3. t. m. sta zborovala dr. Korošec in poslanec Brodar v Radovljici na Kranjskem. Med naše pristaše zborovalce se je vrnilo več najbolj zagriženih samostojnežev, ki so hoteli pod vodstvom slabostnega razgrajča Ažmana razbiti naš shod in se nekako maščevati, ker so naši napodili Puclja iz Slov. Bistrice, Kranja, St. Lenarta in Apač. Njih namen pa se jim je izjalovil, ker so segli naši po samopomoči, pometali samostojne iz svoje sredine in kolovodja razgrajčev Ažmana jo je po časopisnih poročilih pošteno izkupil, da bo miroval nekaj časa.

Poslanec Ivan Urek iz Globokega pri Brežicah je odšel 29. marca v Beograd da glasuje s Srbijanci za generala Žečeviča in da dvigne dijete za mesec april. Te dni je zopet dospel v Globoko, da zaceli svoje rane.

Slovenski batinaški poslanec Mermolja — tako piše Radičev »Slobodni dom« — opisuje v batinaškem listu »Slov. Narod« na dolgo in široko vse svoje razgovore s Stjepanom Radičem (razen zadnjega; zakaj — to mu je dobro znano!) in dogovore med njim in nekaterimi hrvaškimi poslanci v času, ko je bil Radič še v zaporu. Opis je v glavnem resničen, sestavljen po raznih beležkah, ki izvirajo iz istega dne. Že samo ta okolnost dokazuje, da spada Mermolja med batinaše, katerih se je tako krčevito ohlenil, da bo odpadel najbrže šele tedaj, ko mu bo slovensko kmetsko ljudstvo pri prvih volitvah pokazalo, da nima zanj niti ene gumijeve krogljice, kakor tudi on ni imel niti besedice za Slovence in Hrvate takrat, ko so v Beogradu razkosavali Slovenijo in Hrvaško.

Za ministrom Pucjem je prišel do žvižgov bivši minister-demokrat dr. Kukovec. Ministra Pucja je naše uvidno ljudstvo že obsodilo: v Slov. Bistrici, v Kranju, St. Lenartu ter v Apačah. Pucja pa niso poznali iz ravnokar navedenih shodov njegovi lastni pristaši, ampak že spreobrnjeni samostojneži in pristaši Ljudske stranke; bivšega demokratskega ministra dr. Kukovca pa so minulo nedeljo v Ljubljani izžvižgali, mu vzeli besedo in ga napodili njegovi lastni somišljeniki. Dne 3. t. m. so sklicali trgovci in industrijalci iz Slovenije v Ljubljano protestni shod proti neznosnim davkom. Na shodu so govorili liberalni trgovci in to priliko je hotel uporabiti tudi dr. Kukovec in trgovcem ter industrijalcem povedati, koliko dobrega je on kot svoječasi minister trgovine storil za te kapitalistične kroge. Povedal je tudi, da je njegov tovariš g. demokrat finančni minister dr. Kumanudi radi tega upeljal toliko novih davkov, da se izenačijo državni dohodki z izdatki. To govorjenje ministra dr. Kukovca je poslušalce tako ujezilo ter razburilo, da so začeli na ves glas upiti: »Tudi ti si eden glavnih krivcev sedanjega neznosnega in vedno bolj propadajočega gospodarsko finančnega stanja v naši državi. Ti si sopolpisal vse nove davke! Trušč, žvižgi in dejanske pretnje od strani poslušalcev so dr. Kukovca tako poplašile, da je prekinil govor in pobegnil brzih korakov iz zborovalne dvorane med krohotom svojih dosedaj še najzvestejših pristašev. Po pobegu dr. Kukovca so zborovalci nadaljevali svoje zborovanje in sklenili več resolucij proti krivčinam in neznosnim davkom, ki so postali nekaj obupnega tudi za naše najbogatejše sloje iz vrst demokratskih trgovcev in industrijcev. Demokratska farbarija že preseda najzvestejšim demokratom samim.

Poslancem bodo zvišali dnevnice za 60 dinarjev dnevno in bo dobil vsak poslanec dnevno 180 dinarjev ali 720 kron. Te povišane poslanske dnevnice se bodo izplačale poslancem od 1. januarja 1922 naprej.

Orli pri pogrebu. Pogreba pokojnega škofa se je udeležila tudi deputacija Orla. Med njimi je bilo 10 članov konjiškega Orla, ki je prihitel iz vojne župnije pokojnikove, da mu skaže zadnje čase. V cerkvi so Orli tvorili časno stražo okrog krste. V sprevedu so korakali z zastavo.

Orlovskim odsekom Mariborskega okrožja. Seja okrožnega sveta se vrši v nedeljo, 9. t. m. v tajništvo KZ (Cirilova tiskarna). Začetek ob 10. uri dop. Pride odposlanec O. P., ki bode dal vsa pojasnila. Vsak odsek naj pošlje po možnosti dva zastopnika (predsednik, načelnik). Tudi iz tistih krajev, kjer žele ustanoviti ali poživiti Orla, naj pridejo

odposlanci. Odseki: Št. Lovrenc na Poh., Slivnica Slov. Bistrica, Makole dobé ob tej priliki članske izkaznice. — Bog živi! — Predsednik okrožja.

Pogreb nadiučitelja Ivana Vračka. V Št. Ilju v Slov. gor. je umrl upokojeni nadiučitelj g. Ivan Vračko, oče g. župnika Evalda Vračka. V nedeljo smo spremili k večjemu počitku predragega pokojnika. Udeležba od blizu in daleč je bila zelo velika, za pokojnika zelo častna. Kondukt je vodil jareninski gospod dekan Josip Čizek, v spremstvu šesterih gospodov duhovnikov. Nagrobni govor je imel gospod profesor dr. Anton Medved iz Maribora, ki je proslavljal pokojnika kot odličnega učitelja, značajnega narodnjaka in sv. Cerkvi iz srca vdanega vernika. Poleg obilnega kmečkega ljudstva je bila vsa šolska mladina iz Št. Ilja, orožništvo finančno uradništvo, in mnogo gg. učiteljev, pokojnikovih stanovskih tovarišev. Bodi zemljica lahka vrlému odgojitelju in očetovskoljubivnemu prijatelju slovenske šolske mladine! Naj v miru počiva!

Umrla je v Budini pri Ptujju splošno ljubljená Marijina hčerka Julika Bermež v 22. letu svoje starosti. Cvet sredi cvetja je ležala na odru, s cvetjem odeta je legla v prerani grob, saj cvetje je ljubila nad vse. Trume, ki so jo spremljale na njeni zadnji poti, so živa pričá, kako je bila draga rajnika priljubljena. Žalostno so ob odprtem grobu odmevale poslovilne besede č. g. župnika in turobno-lepo so zadeneli glasovi petja iz vrst družbenih sestric, predno so jo izročili v naročje matere zemlje. Na svidenje nad zvezdami!

Skandalozne poštne razmere! Naši naročniki iz Posavja se neprenehoma pritožujejo, da lista mnogokrat še niti v nedeljo ne dobijo. Posebno glasne so pritožbe iz Sromelj, kjer so letos že šestkrat dobili list šele v ponedeljek. Mi oddamo list za te kraje na pošto najpozneje v četrtek do 4. ure popoldne. In poštni polž potrebuje iz Maribora do Sromelj kar 48 ur in še več! Res škandal! Mi smo se letos že drugokrat pritožili na poštno ravnateljstvo, ki pa najde seveda vedno vse v najlepšem redu. Kriv tega nereda bo najbrž kak demokratski ali samostojni uradnik, ki list nalašč zadržuje. Opozarjamo poštno ravnateljstvo, naj posebno pozornost obrne na pošto v Brežicah. Za brežiško pošto pride Slov. Gospodar v Brežice v petek in ga v petek popoldne že dobijo, za pošto Sromlje pa lista še v soboto ni v Brežicah, dasiravno se list za vse pošte ob Savi odda istočasno. To je velika uganjka! Mogoče jo bo vendar poštno ravnateljstvo enkrat resilo! Potem pa brezovo metlo v roke in se naj ta poštna korupcija enkrat temeljito odpravi!

Železniška nesreča v Mariboru. Očividec nam piše: V petek dne 31. marca zjutraj štá na glavnem kolodvoru v Mariboru trčila skupaj premikalni vlak št. 36 in brzovozna lokomotiva št. 10. Strojevodja premikalnega vlaka je bil V. Konečnik, strojevodja brzovozne lokomotive pa Gradčan Lerch. Konečnik je vozil na drugem tiru, Lerch pa bi moral voziti na prvem tiru. Vsled neke zamene v bločni stražnici je pa vozil Lerch tudi po drugem tiru, vsled česar je moral priti do katastrofe. Le vsled prisotnosti duha strojvodje Konečnika, ki je dal takoj protiparo ter tako preprečil, da nesreča ni zahtevala človeških žrtve. Pripomni se, da je strojvod. Konečnik le z naporom vseh svojih sil, razmeroma zelo naglo ustavil svoj vlak, čeprav je imel silen pritisk od zadnjih železniških vozov, dočim bi bil mogel Lerch mnogo poprej ustaviti svojo, z avtomatično zavoro opremljeno lokomotivo. Materijalna škoda je zelo velika, kajti poškodovani ste obe lokomotivi in 6 železniških vozov. Telesno ni bil nihče poškodovan.

Ubijalec Zagrebčanke pred poroto. Pred dobrim letom je poročalo časopisje, da so našli v vasi Hasno nedaleč od Sarajeva mrtvo žensko truplo, ki je bilo zvaljeno v gozdni jarek tik pri vasi. Kmalu za tem je javilo časopisje, da so v Leobnu odkrili ubijalca te žene Štefana Divjak, rodom iz Jablanovca na Hrvaškem, za katerim so izdale naše oblasti tiralico, kakor hitro je bilo ugotovljeno, da je on ubijalec. Umorjena je Terezija Voglaš iz Zagreba, žena posestnika Antona Voglaš, ki je pobegnila za Divjakom v Sarajevo, kamur se je on zatekel iz Zagreba, da dobi delo in se loči od svoje prave žene, s katero je živel v vednem prepiru. Takoj po aretaciji v Leobnu je priznal Divjak zločin, nakar ga je predala avstrijska oblast naši. Po končani preiskavi se je začela proti Divjaku razprava v Sarajevo. Divjak je zaklal svojo žrtev z nožem v desno stran vratu, v srce in desna prsa. O ubijalcu poročajo, da je star 27 let, lep in prikupljiv človek, ki napravljá na vse najugodnejši utis. Pri razpravi se obnaša povsem mirno in odgovarja na vprašanja dostojno. Vse priče izpovedujejo, da je bil doslej vsem prikupljiv, brez javne obsodbe vrednega pogreška in je izvršil zločin radi denarja, ki ga je imela seboj zaklana Voglaš. Obsodba še ni proglašena in jo pričakuje celo Sarajevo z veliko nestrpnostjo.

Pokrajinska zadruga tesarskih mojstrov Slovenije v Ljubljani Linhartova ulica št. 25 naznanja, da se bodo vršile v tej zadrugi preskušnje od začetka aprila do koncem maja 1922. Vabimo vse gg. članemojstre, da v mesecu aprilu prijavijo one vajence k skušnji, ki bodo do koncem maja končali svojo vajeniško delo. Prijave je nasloviti na zadrugo ter obenem predložiti vajencevo učno pogodbo.

Velikonočni odprava iz Kruševca v Srbiji pošiljajo nam, našim čitateljem, vsem svojcem, prijateljem in znancem naši vrli mladeniči — vojaki 47. pp. in sicer: Franjo Breznik od Sv. Lenarta v Slov. goricah; Franjo Pepevnik, Kostričarica; Franjo Glonar in Franjo Rojko od Sv. Barbare v Slov. gor.; Sitar in Cenc iz Loč; Franjo Slomšek iz Studenice; Franjo Blagovič iz Ljutomerá; Franjo Plesnik iz

Konjic; Janez Rotnik, Lobnica; Ivan Fras, Sv. Jakob v Slov. goricah; Ivan Gojčič iz Strnišča; Ant. Rožman, Ivanjšovci; Jakob Kaiser, Pekre; Peter Brumec, Črešnjavec; Maks Turner, Fram; Anton Podkrižnik, Pekre; Lah Štefan, Podova; Karel Čeh, Sv. Anton, Sl. gorice in Martin Peršak Sv. Andraž v Slov. goricah; Jožef Rebernik iz Konjic; Rupert Kramberger, Sv. Rupert Sl. gorice in Franc Krepf iz Zlatolčja. Tudi mi želimo našim vrlim vojakom-ladeničem, da bi zdravi učkali velikonočne praznike ter se kmalu vrnili k svojcem v milo Slovenijo. Bog vas živi!

Prisrčno pozdrave nam, kakor tudi našim čitateljem pošiljajo naši vrlji slovenski mladeniči-vojaki iz Osjeka. Istotako prisrčno pozdravljajo člane naših orlovskih organizacij, našim slovenskim fantom in mladenkam; želeč jim vesele velikonočne praznike!

Dar okrajnega zastopa v Mariboru. Okrajni zastop v Mariboru je podaril Dijaski kuhinji v Mariboru 10.000 K (desettisoč kron) mesto venca na grob blagopokojnemu knezoškofu gospodu dr. Napotniku. Odbor Dijaske kuhinje se za ta velikodušni dar najiskrenejše zahvaljuje.

Gospodarstvo.

Kmetijsko-gospodinski tečaj. Ptujski okrajni zastop nam poroča, da se prične 18. t. m. pri veleposesniku g. Kovačecu v Gornjem Velovljaku 5-6 tedenski kmetijsko-gospodinski tečaj. Sprejelo se bo največ 20 deklet. Kmetiska dekleta, ki žele ta tečaj obiskovati, naj se nemudoma priklase pri okrajnem zastopu v Ptuj.

Gospod minister za finance je dovolil, da se smejo živinski potni listi (stočni pasoji) stare emisije uporabljati, dokler se popolnoma ne porabijo, s pogojem, da se na njih dolepljajo kolki do iznosa takse iz tarifne postavke 110 taksne tarife. Nalepljene kolke pa je uničiti na predpisani način z uradnim pečatom.

Plemenski sejm za biko v starosti 1 in četrto do dve leti. V sredo, 19. aprila t. l. se vrši v St. Jurju ob juž. žel. sejm za plemenske biko pšeničnose pasme. Nakupovali se bodo plemenski biki za prosilce, ki so se lansko leto prijavili pri Kmetijski družbi, iz okrajev: Celje, Vransko, Sevnica in Konjice. Plačevalce se bodo cene, ki so višje, kakor mesarske. Pričetek je ob 10. uri. Živino-rejci iz St. Jurja, Smarja, Planine in okolice (iz okrajev: Celje, Smarje, Sevnica, Konjice in Laško) naj po možnosti privedejo svoje biko na ta sejm. Biki naj so čedno osnaženi, opremljeni z živinskimi potnimi listi, in naj izvira od dobrih molznih krav. Med štiri najbolje vzrejalce plemenskih bikov se bo razdelila nagrada v znesku 1000 dinarjev.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejm v Maribor se je pripeljalo 111 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladji prašiči 6-8 tednov stari komad 600-750 K, 3-4 mesce stari 1000-1100 K, 5-6 mescev stari 1200 do 1400 K, 8-10 mescev stari 1600-2000, eno leto stari prašiči za plemo komad 3000-3500 K, pol pitani 1 kg žive teže 58-60 K, koze 1 komad 250 K.

Prav izvoz žita — sedaj nakup. Banat, Bačka in Srem — te tri pokrajine so v naši kraljevini glede pridelave žita najbolj bogate in so tvorile za vojno Avstrijo nekako žitnico. Res je, da je bila lansko leto nekako bolj slaba žitna letina tudi v zgoraj omenjenih pokrajinah, a vendar se je ravno iz Banata, Bačke in Srema tudi lani in letos izvozilo največ žita v inozemstvo. Ne smemo pa pozabiti dejstvo, da vlada in razgraja v Dalmaciji, Bosni, Hercegovini in v južni Srbiji lakota. Tudi nekateri kraji v Sloveniji niso zadostno priskrbljeni s prehrano do prihodnje žetve. Beograjska vlada, katere poljedelski minister je Pucelj, se do zadnjega niti zmenila ni za gladujoče kraje, ampak mirno dopuščala izvoz žita. Sedaj pa, ko prihajajo iz raznih delov naše države obupni klici po državni pomoči glede prehrane, je odposlala vlada v Rumunijo posebne komisije, ki bi naj nakupile pšenice in drugega žita. Rumunija bo lahko še sedaj za drag denar izvozila 130 tisoč vagonov. Ko je prišla naša komisija v Bukovino, da kupi žito, jej romunske oblasti niso hotele verjeti, kako da more skoz in skozi agrarni Jugoslaviji primanjkovati žitne prehrane. Rumuni tudi niso takoj hoteli prodati svojega odvisnega žita, ampak zahtevajo, da mora njihov beograjski poslanik uradno potrditi, da nimamo dovolj prehrane. Še le potem, ko bo to potrdilo izstavljeno, nam bo Rumunija prodala žito po bogzna kako dragi ceni. Tako se postopa in po nepotrebem troši denar pri nas, kjer je mesar poljedelski minister!

Tržne cene v Mariboru. Dne 1. aprila t. l. so bile v Mariboru sledeče tržne cene in sicer v dinarjih: 1 kg govedine 9-12, 1 kg svežega jezika 10, vampov 5, pljuč 4 in pol, ledvic 5, možgan 10, parkljev 2, vimena 7 in pol, in loja 4-5 dinarjev. 1 kg teletine 10-12, jeter 10, pljuč 10. Svinjetina 1 kg 17-20, masti 20, črevne masti 15, pljuč 6 in pol, jeter 8, ledvic 8, glave 9, noge 6 in pol, špeha svežega 19-20, papriciranega 25, prekajenega 25, masti 25, prekajenega mesa 24-26, prekajene noge 10, prekajeni jezik 25, in prekajene glave 10 dinarjev. — Klobase: 1 kg krakovskih klobas 26, debrecinskih 18, brunšviških 12-15, pariških 15, posebnih 15, safalada 15, hrenovk 20 dinarjev. 1 prekajena klobasa 4 in pol do 5 dinarjev. Konjsko meso: 1 kg prve vrste 6, II. vrste 5 dinarjev. Kože: 1 konjska koža 62-75 dinarjev. 1 kg goveje kože 10 in pol, 1 kg telečje kože 12 in pol do 12 tri četrt, 1 kg svinjske kože 4 in četrt do 4 tri četrt, 1 kg gornjega usnja 90, 1 kg podpletov 70 dinarjev. — Perutnina: 1 kokoš 37 in pol do 45 dinarjev, 1 raca 25 do 30, 1 gos 25-45, domači zajec majhen 7 in pol, večji 15 dinarjev. 1 liter mleka 2,75-3, 1 kg surovega masla 30, sir ementalški 1 kg 62 in pol, trapistovski 30-32 in

pol, grojski 32 in pol, parmezanski 137 in pol, 1 jajce 1-1,25. Pijače: 1 liter novega vina 9-14, 1 liter starega vina 8-12, 1 liter piva 4,75, 1 liter žganja 22 in pol do 30 dinarjev. Kruh: 1 kg belega kruha 6, črnega 5, 1 žemlja 50 para. 1 kg jabolka 7-7 in pol, 1 kg suhih sliv 9 dinarjev, 1 limona 0,50-1, 1 oranža 1,25-2,50, 1 kg rožičev 6, 1 kg fig 16, 1 kg dateljnov 30-50, 1 kg mandeljnov 50, orehov 9, oluščeni 20 do 25 dinarjev. — Specerijsko blago: 1 kg kave I. 45, II. 40, pražene I. 50, II. 42, 1 kg riža 6-11, soli 3-3,25, popra celega 30, zmlatega 32 in pol, paprike 3 7 in pol, testenin 9, 1 kg sladkorja v kristalu 15, v kockah 17, kvasa 15. 1 liter navadnega kisa 1,20, vinskega 2, namiznega olja 25, bučnega 24-25, špirta gorilnega 13, mila 14-15. Žito: 1 kg pšenice 4,25, rži 3 in pol, ječmena 3,75, ovs 3,75, koruze 4, prosa 4, ajde 4, fižola navadnega 4, fižola rajčnega 4 in pol in leče 15. Mlevski izdelki: 1 kg bele moke nularice 7, štev. 1 6,75, štev. 2 6 in pol, štev. 3 pa 5,75. 1 kg prosene kaše 5 in pol, ješprenja 5 in pol, otrobov 2,25, koruzne moke 4 in pol, koruznega zdroba 5,75, pšeničnega zdroba 7 in pol, ajdove moke 7 in pol. 1 liter kaše 5 in pol, 1 kg ržene kave 7 in pol do 11 in pol, cikorijske 14. Kurivo: 1 kubični meter trdih drv 90-100, mehkih 75, tboveljskega premoga 30, velenjskega 17, 1 kg oglja 1,25, koka 1,50, 1 liter petroleja 6, 1 kg karbida 3,90, sveč 15. Zelenjava: 1 kupček motovilca 250 1 komad karfirole 5-6, 1 šopek petršilje 25-0,50, 1 šopek zelene 0,25-0,50, 1 kg čebule 8 in pol do 10, česna 9, 1 kg zgodnjega krompirja 1,40, poznega 1,40, 1 kg hrena 3,50, kislega zelja 4-5 in kisle repe 2 dinarja.

Cene poljskim pridelkom. Vsled prometnih težkoč ni bilo dosti blaga na žitnih tržiščih. V Zagrebu so prodajali pšenico po 1700 K za meterski stot, koruzo po 1300 K, boljše blago po 1400-1420 K, oves po 1440 K, ječmen po 1300-1350 K za meterski stot. Srbijansko rž so prodajali po 1400 K, prvovrstno moko po 25-25,50 K, slabšo po 22 K, otrobe po 900-1000 K. Precej koruze so izvažali v Čehoslovaško. Ker se vsled ugodnega stanja žetev pričakuje, da bodo padle cene za žito, se ga je pokupilo le toliko, da krijejo trenutne potrebe. Za nakup večjih množin žita ni bilo nobenega razpoloženja.

Cene za seno in slamo v Mariboru. V Mariboru stane meterski stot sena sladkega 187,50-200 Din, otave 200 Din, ovsene slame do 125 Din. Blaga je bilo malo.

Narezovanje semenskega krompirja je iz varčevalnih razlogov dopustno in umestno, a treba je paziti, da se krompir kmalu posadi in ne pusti ležati dalje časa v razrezanem stanju. To je treba upoštevati predvsem radi tega, ker izhlapeva narezani krompir preveč vode, če se ga pusti dalje časa ležati. Ker se na ta način vse preveč porazgubijo hranilne snovi, ki naj bi služile poganjajočim klicam, je najboljšje, ako se krompir razreže tik pred saditvijo. Narezani kosi naj ne bodo premajhni; navadno zadostuje razpolovičanje. Vsak razrezani kos naj ima najmanj dve očesi. To je važno, kajti očesca na premajhnih kosih se ne morejo prav dobro razvijati, ker jim manjka škroba za prehrano.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zlatcu so prodajali prvovrstni hmelj po 3000-3250 K za 50 kg. Tudi na deželi so pokupili več bal hmelja drugovrstne kakovosti po 3000 K za 50 kg. Nemčija je prepo vedala uvoz hmelja v Nemčijo.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 320-325, francoski frank stane 29-30 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 4,32-4,40, za 100 čehoslovških kron 6,21-6,30, za 100 nemških mark 101-103 in za 100 laških lir 1710 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 155 centima (1 centim je 1 vinar).

Dopisi.

Sv. Jakob v Slov. gor. Naše izobraževalno društvo priredi na velikonočni pondeljek igro »Mojstra križnika Velika noč«. Priredi se tudi lep srečolov. Začetek ob 3h popoldne. Sosedni in domačini prav iskreno povabljeni!

Tinje na Pohorju. Tudi pri nas smo »srečni«, ker imamo nekaj prav vročekrvnih samostojnežev. Veliko jih sicer nimamo, pa zato so ti zelo »kunštni«. Prvi je neki Adam, posestnik blizu Sv. Urha. Ta »veliki« mož je že pred državnozbornimi volitvami agitiral na vse pretege za samostojneže in tudi lanskega leta pred občinskimi volitvami si je brusil pete in jezik, rad bi bil namreč prišel na županski stolec, ali vsaj v odbor, pa ne boš Adam, mi te predobro poznamo! Druga naša svetla zvezda je Gregor Špes; ta možakar srka svojo modrost iz samostojnega lista, zato je pa tudi najbolj »prebrisan« glave. Rad bi bil tudi naš župan, pa dokler boš trobil v samostojni rog, tako dolgo ti Grega naš župan ne boš. Tretji je Ignac Pliberšek. Ta možcelj je tudi zelo vnet za samostojneže, je tudi učen zato, ker je večkrat za inženirja, kajti on nam cesto meri iz Slov. Bistrice na Tinje. Četrti je nek Franc Lesjak v Visolah. Možakar si veliko prizadeva za samostojno stranko, najbrže bo pri prihodnjih volitvah izvoljen za slabostojnega poslanca. Tudi na živinsko kupčijo se prav dobro razume, kajti večkrat se mu posreči, da kakšnega posestnika prav dobro »nažajfa«. Gospod urednik! Vprašam vas, kedaj bo prišel tisti čas, ko bodo spregledali ti preslepljeni samostojneži? Odgovor: Veliko preslepljenih se je že spametovalo ter so obrnili hrbet samostojni, drugim se pa odpirajo oči sedaj, ko jih »šraufa« davčni vijak in jin tepe še dokaj drugih nadlog.

Sv. Marjeta na Drav. p. Če ne verjamete, da se še godijo čudeži, pridite v Margečko, pa jih bote

videli. Leta 1918 in 1919 so bili Margečani po večini strastni nemškutarji, pobirali so podpise za Avstrijo, zmerjali čez Srbe z najgrsimi besedami, grozili s smrtjo tistim, ki so delali za Jugoslavijo, precej jih je pobegnilo v nemški raj, a so se skesani vrnili. L. 1919 so postali divji samostojneži, a do volitev so še vedno grdili Srbe in upali, da pridejo pod »Bin«, kakor je eden rekel. Nas, ki smo se trudili za Jugoslavijo, so sovražili in zmerjali s Srbi, pravili, da sme jih prodali itd. Odkar pa so njihovi poslanci pri vladnih jaslih, pa jim je prav, da naše otroke že v ljudski šoli mučijo s srbohrvaškim jezikom in črkami, da pošiljajo naše vojake v tuje in nezdrave kraje, da jih tam naravnost mučijo, da nam nalagajo vedno hujše davke. Zoper vse to naši samostojneži nimajo nič. Zdaj pa jih je naš g. nadučitelj skomandiral k Sokolu. Da je Sokol protiversko društvo je itak splošno znano, a da Sokol služi velikosrbski misli, to je potrdila vojaška oblast, ki je zaukazala, da se naj pri hrvaških in slovenskih vojakih agitira za Sokola. Sokol torej ne dela za jugoslovansko misel, za jugoslovansko državo, ampak za velesrbsko misel. To imate zdaj margečki čudež, da tisti, ki so pred letom hoteli vse Srbe pojesti na kislji župi, danes kot Sokoli delajo velesrbsko (ne jugoslovansko) stvar v škodo svojega lastnega naroda.

Terniče. Nas starše, ki imamo sine pri vojakih silno žalosti, da morajo ti trpeti v tujih krajih lakoto, nesnago, zaničevanje in pretepanje. Tako je nek tak nesrečnež rekel očetu, ki je pravil, kako se sin pritožuje: prav se godi tem smrkovcem, še bolj bi jih bilo treba prijeti! Tako daleč so že ti ljudje prišli, da odobravajo tako krivično ravnanje z našimi sinovi. Čudno je to, da ti ljudje, ki so prej tako podlo govorili čez Srbe, zdaj vsemu potrjujejo, kar krivična vlada dela krivic našim fantom in vsemu našemu ljudstvu. To so grdi izdajalci, ki se morajo vsakemu poštenemu človeku studiti. Ko so poslanci Kmetjske zveze v Beogradu zahtevali, da se naj da vojakom, kar jim gre, in da se ne sme z njimi grdo ravnati, so samostojni naše poslance grdo napadli in zmerjali, menda samo zato, da se ne bi vladi zamerili in da jim ne bi vzela korit proč. Vse to kaže, da jim je blagor ljudstva deveta briga, samo da oni dobro shajajo. Zato pa tudi vsi pametni ljudje obračajo hrbet tem nesrečnim škodljivcem našega ljudstva.

Sv. Andraž v Slov. gor. Koncem marca se je vrnil iz ruskega vjetništva Franc Rižnar. Bil je vjet ž 1. decembra 1914 in torej prebil v tujini nad 7 let. Prepotovati je moral vso evropsko Rusijo in Sibirijo ter se z angleško pomočjo vrnil preko Japonske domov. Kakor drugi vjetniki pripoveduje tudi on, da je v Sibiriji še tisoče in tisoče Slovencev, toda naša vlada demokratov, samostojnežev in radikalbev se kljub opominom prav nič ne briga za usodo teh naših mož in mladeničev, ki nimajo tam ne dela ne jela, ne obleke in se posamezno preberajo do angleških in japonskih konzulatov. Tako je: za uboge trpine Puceljevi pristaši nimajo srca in zanimanja, pač pa je treba za njihovega »Ekonomu« milijone.

Ormož. Iz ormoškega okraja nam pišejo: Gospod minister Pucelj so poslali občinam našega okraja »pizuhe« za vuzmene praznike v obliki pšenice in jarega ječmena. Občina je dobila 114 kg pšenice in 30 kg jarega ječmena. Dali ss nam seboj recept za uporabo. V prvi vrsti se mora zrno razdeliti med občinske reveže, ostalo pa se mora posejati, da bo kaj semena za drugo leto. Občine so prišle v zagato, ker samostojni pravijo, da so oni občinski siromaki, pa hočejo imeti pšenico za sebe, revežev pa nočejo poznati. Zopet v drugi občini, kjer ni samostojnih, pač pa mnogo občinskih revežev, si župan z odborom vred beli glavo, kako naj razdeli zrno, da dobijo reveži svoj delež in da ostane še občini dovolj za seme Kmetje vabimo g. Pucelja, da pride sam k nam in nas pouči, na kak način se lahko 114 kg pšenice porazdeli na kope občinskih revežev in še kaj prek ostane za seme? Gospodu ministru bomo za njegov trud zelo hvaležni in še osebno se mu prav lepo zahvalimo, kačar pride k nam.

Ormož. Katoliški dom. Prvo drevo za stavbo Katoliškega doma je uaroval in pripeljal naš vrlji somišljenik g. Ivan Keček, bivši župan in posestnik v Pavlovcih. Bog mu plači! Kmetje, kateri imate pohita dreva za stavbo, ste lepo prošeni, da sledite vzgledu g. Kečeka in zvožite obljubljeni — stavbeni les že v tem mescu skupaj. Imejte zavest, da darujete za zgradbo, ki boji vaš dom in dom vaših potomcev. — Predsednik gradbenega odbora: Ivanuša.

Hum pri Ormožu. »Kriegerverein« (bojno društvo). Minulo nedeljo se je vršil občni zbor tega društva. Sklic ga je bilvi stotnik g. Tičar, ki je poročal, da društvo, odkar ni več vojne, spi, zato ga treba razpustiti. Njegov predlog na razpust društva je bil soglasno sprejet, če se je razvila o tem, komu se naj prepušča »humanski« uniforme in generalska »feldbinda« in se pogruhtali, da je najboljšje, če uniformiramo vse samostojne generale, da jih ljudstvo lahko takoj pozna! Ne po lastni zaslugi, dobijo sedaj samostojni poslanci uniforme humskega »Kriegervereina«, kar je zelo lepe uniforme, »zašmiranih« ne, tiste je treba vsaj odstraniti in še ostanejo na Humu za vse slučaje, če se en ali drugi se povselp do časti slabostojnega poslanca. Pač pa se je pripoznala generalska »feldbinda« brez vsakega oprekanja ministru gospodu Pucelju v trajen spomin za zaslugi, ki si jih je pridobil za kmeta. Blagajna je izkazala Pucelju prebitok, ki se nalaga odboru za stavbo Sokolskega doma v Ormožu. Predsednik je zaključil zborovanje, ko se je na-

glasba, da so se sedanji samostojni može v dobi stare Avstrije, bojevali za dobrobit kmetijskega ljudstva s puškami in karabini, a danes pa z uma svitlim mečem za staro pravdo slabostojnega kmeta v Jugoslaviji. Pogrebni govor predsednika na karminah za preminulim «Kriegereverinom», ki se je vršil pri kupci sladkega, priobčimo drugokrat. Podravlja vse Humčan.

Radoslavci pri Mali Nedelji. Dne 30. marca 1922 smo spremili k zadnjemu počitku večletnega naročnika «Slov. Gospodarja» in odličnega našega somišljenika, v občinski odbor namestnika, še komaj 27 let starega mladeniča Franca Marinič. Pokojni je bil ud gasilnega društva v Radoslavcih, katero mu je priredilo časten pogreb. Žalostno so doneli zvoči trombe, ko se je zazibala rakev nad gro-

bom. V lepih besedah nam je orisal g. župnik življenje pokojnega, katerega je stavil za vzgled fantom in dekletom. V pretresujočih besedah se je poslovil načelnik gasilnega društva in župan občine Radoslavci Kumica gasilnega društva je darovala namesto venca na grob pokojnega 50 K za uboge otroke malonedeljske. Cenjeni obitelj Senčar naša hvala v imenu ubogih otrok. Blagemu pokojniku želimo, naj mu bo Večni milostljiv sodnik, materi in sestram ter rodbini naše sozljaj!

Celje. Občni zbor Slov. kat. izobraževalne društva v Celju se vrši in Cvetno nedeljo, 9. t. m. popoldan ob 3. uri v dvorani «Belega vola». Govori č. g. profesor Kardinar. Pridite vsi!

Češki Mezzofanti. O znanem kardinatu Mezzofantiju je bilo ugotovljeno, da je obyladal 60 jezikov. Te dni pa slavijo Čehi 60letnico katoliškega župnika, kateremu gre po pravici častno ime češkega Mezzofantija. Je to župnik Kukdela, ki popolnoma obyladuje 37 jezikov. Prevedel je celo vrsto raznih knjig v razne jezike, zlasti v češčino, za vsem 80 snopičev. Ta poliglot je zdrav in cil ter je še nedavno prevedel neko brošuro iz kitajščine v češčino.

Nova emisija delnic Trgovske banke d. d. Ljubljana. Pred kratkem ustanovljena Trgovska banka je na svojem izrednem občnem zboru dne 25. marca 1922 sklenila zvišati delniško glavnico od 10 milijonov na 30 milijonov. Natančnejše pogoje subskripcije prinaša današnji insertat.

Vsak kupi najboljšo kdor kupuje pri trvdki Franc Mastek v Mariboru na Gav. nem trgu šte. 16. Kdor se še ni prepričal, naj si ne pozabi ogledati najbogatejše zaloge vsakovrstnega sukna in platna in videl bo, da kupi res najceneje in najboljše.

Kolarski pomočnik

dobro izučen, se do dne 17. aprila sprejme proti dobremu plačilu pri g. Alojz Stajano, kolarski mojster, Ključarova št. 18, p. Sv. Tomaž pri Ormožu. 250

Mizarski učencec

se takoj sprejme, mora biti dovolj močen, bistre glave, ki ima res sposobnost za umetnega rokodelca, se lahko zaud izdelovati umetno pohištvo, tudi za stavbo in še izvrstne različne panje, se lahko nauči čebelarje. — Franc Kanceler, mizarski mojster na Sp. Hajdina 12 pri Ptuj. 247

Prodajalka

izkušena v specerijski stroki in gospodinjstvu, išče službo. Gre tudi na dočelo. Ponudbe pod «Postans 95» na upravo Slovenskega Gospodarja. 252

Častna izjava.

Podpisani Jožef Polanec, posestnik v Bišu obžalujem, da sem po nedolžnem krivil Konrada Muršec, posestnika v Bišu, da on posnema mleko, katero zbira za mlekarne v Mariboru, ter ga s tem javno kalik izjavljam, da so bile te moje trditve popolnoma brez podlage ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od nadaljnjega sodniškega preganjanja proti moji osebi. Sv. Lenart, dne 1. aprila 1922. 256 Jožef Polanec.

Kdo bi vedel o pobegli deklici?

Ujladno prosim dotičnega, ki bi vedel za mojo hčerko Iida Benegačnik starost 15 let, doma v St. Janžu na Vinski gori, pol. okr. Slovenjgradec mi naznati. Obleko ima črna s rizi, predpašnik pepelnat, robc na glavi beli s rizi, sukna dolga barva bolj črna, obraz rudič, debel bolj okrogliččen, oči temno sive, lasje kostanjeve barve. Ima poleg sebe tudi dovoljenje od okr. glav. za pobiranje darov, ker sem pred kratkem popolnoma pogerel. Dotični, ki bi jo videli ali vedel za nje, naj jo naznani pri orožnikih in orožnik jo naj dovede do mene. Franc Benegačnik, Črnača št. 28 St. Janž na Vinski gori p. Velenju. 241

Širite „Stražo“

Noben strup! Nobena kem. kisikova kislina, za zdravje zjamčen izboren namizni kis prodaja na debelo in na drobno najmodernejša avtomatična tovarna za kis (jesih) FELIKS SCHMIDL Maribor, Koroška t. 18 Vsaka gospodinja, ki skrbi za zdravje svoje družine, naj povsod sahteva le pristen SCHMIDLOV kis. 1—10 231

Na drobno **TRGOVINA** Na debelo emajlove, steklene, porcelanaste in majolične posode se priporoča cenj. občinstvu **ALBERT VICEL, Maribor, Glavni trg 5.**

„Koranit“ asbestni škrlj, za pokrivanje streh najboljšo sredstvo sedanjosti. KORANIT je neomejeno trpežen. KORANIT tehta na 1 m² samo 12 kg. KORANIT ne odzebe in je nepremočljiv. KORANIT se ne lomi in ne trga, je elastičen. KORANIT je popolnoma siguren proti ognju. KORANITA vihar ne more odtrgati. KORANIT-strehe ni treba popravljati. KORANIT-streha je najcenejša, zato ker je KORANIT-streha najbolj trpežna. Vsa pojasnila daje in proračune pošlje Fran Hočevar Žirovnica—Moste, Gorenjsko. Glavni zastopnik «Koranita» za Slovenijo.

Izjava.

Podpisani Ivan Babič, urar v Sv. Petru pod Sv. Gorami obžaljem vse neresnične račljivke, izrščare napram gosp. Roziki Vehovar, ustno kot na dopisnih dopisnicah in sklenem mir pred pričami, da ne bom govoril ničesar več ter sahteyam, da se razsuhaleci takih novic strogo kaznuje. Ivan Babič. 249

Kupim vsakovrstne konjake, grive, kima

in šetnine, ter plačujem po najvišjih dnevnih cenah. Anko Št. menec, izdelovalnica šetne, metca in čopicev l. t. d. Ljubljana, Karlovska cesta 2 in Tesarska c. 8. 8—5

Vabilo

na redni občni zbor Posojilnice na Fran. kolove n. reg. zadr. s neom. savaza, ki se vrši na velikoobčni pondeljek, dne 17. aprila t. l. popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelnika in nadzorstva. 3. Predložitev računskega zaključka za l. 1921 in istega odobrenje. 4. Volitev članov v nadzorstvo in nadzorstvo. Prosti predlogi. Ako bi ta občni zbor ob delodni uri ne bil sklepčen, vrši se uro pozneje drug občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. Načelnstvo. 254

Sv. Bolfenk

v Slo. goricah! Kmečka hranilica in posojilnica naznanja svojim članom in viगतeljem, da je imela v pretečenem letu 1921. neprifaktovani promet, kateri presega vsa prejšnja leta njenega poslovanja. Prejemki 1.157.425-56, izdatki 1.157.080-67, skupaj 2.314.506-23. To je za tako malo župnijo res kraven uspeh. Nadalja pa naznanja, da priredi, dne 17. aprila po sv. maši svoj redni občni zbor, v posojilničnem prestopu, po običajnem redu, na katerega vabi vse ude in neude, da se udeležijo v obilnem številu. 219

Sprejme

se natakarcia na račun. Imeti mora nekaj kavelje ali drugo garancijo. Prednost ima dekle iz dežele. Kje, pove uprava tega lista. 249

Sprejme

se takoj usnarški učencec. Hsana, stanovanje in obleka pri mojstru, 3 letna učna doba. Kdor ima večelje do učnja, se naj takoj oglasi pri Francu Drem, usnarški mojster, Legararci, pošta Križevci pri Ljutomeru. 1—3 249

Zavoljo preselitve se prodaja pčisti in druge gospodarske reči. Vpraša se Našega ulica 14, Fabrešje pri Mariboru. 261

Med ali strd in vosek kupuje se najboljše cenil Franc Gert, Maribor, Gospska ulica 18. 248

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jurju ob Ščavnici, registrirane sdruge s neomejeno zavzo, ki se vrši v nedeljo, dne 30. aprila 1922, ob 8. uri popoldne v posojilniških prostorih. — Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelnika in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1921. 4. Volitev a) načelnstva, b) nadzorstva. 5. Slučajnosti. 258

Zavoljo preselitve se prodajo celo sodarsko orodje. Vpraša se v Pobrežju 14 pri Mariboru. 260

Šmarnica živice, vlačnice oddaja Dolničnik, Sr. Ilij, Velenje. 257

Hlapec kateri je še služil pri konjih in razume tudi poljsko delo se takoj sprejme pri Alojziju Pinter, trgovcu v Slov. Bistrici. 268

Zičnate vložke lastnega izdelka, prvovrstno blago prodaja zelo po cenil Franc Edelstein, misarstvo, Maribor, Križarska ulica 18. 1—2 245

Kontoristinja 18 do 30 let stara, večja slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika išče lesna trgovina Ilija Predovič, Fram, Staj. Stanovanje in hrana, s plača po dogovoru. Pizmane ponudbe na Ilija Predovič, Varadina, Medjimurska cesta 3 uti Fram št. 10. 2—206

POZOR! Getove obleke, površnike, zimske perilo, posteljno perje, dežnike itd. se dobi najceneje pri 11—26

J. TRPIN Maribor, Glavni trg 17.

Lepo posestvo na prodaj gospodarsko poslopje, vinograd, sadonosnik, njive, gozd. Gornik Jožef, Velika Zimica, Sv. Barbara pri Mariboru. 1—2 262

Kmečka hranilica in posojilnica v Sv. Bolfenku v Slo. gor., naznanja, da bo občni zbor za leto 1921. dne 26. aprila po cerkvenem oparilu v pisarni. 251

Tiste ljudi v vseh deželah uporabljajo že 25 let prijetno dišeč **Feller-jev „Elsafluid“** kot kosmetikum za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega in čistečega osvežujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kod krepko blago delujoče in **vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje** hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamotom in poštnino za vsakogar: 3 dvojnate ali 1 specijalna steklenica 72 K.

ZA PRODAJALCE: 12 dvojn. ali 4 spec. steklenice 300 K, 24 dvojn. ali 8 spec. steklenice 570 K, 36 dvojn. ali 12 spec. steklenice 800 K. POSTNINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej, pošlje dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 8 K in 12 K; Elsa mentolni klinčič 16 K; Elsa posipalni prašek 12 K; Pravo Elsa ribjo olje 80 K; Elsa voda za usta 48 K; Elsa kolonska voda 60 K; Elsa šumskimiris 60 K; Glycerin 16 in 60 K; Lysol, Lysoform 48 K; Kineski čaj 4 K; Elsa mrčesni prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 16 in 60 K. **EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica donja, Elsa trg 34! Hrovaško. 741**

Našli bodete za lastno uporabo in **DARILA**, predmete v zlatu, srebru, nakitu, are, verižice, prstane, uhane, narokvice in krstne spominske obeske od raznih potrebščin **kaj iščete**

pri znani firmi **SUTTNER** po najnižjih dnevnih cenah v najlepšem modernem izdelku. Zlice, nože vilice in škarje, žepne nože, doze za cigarete in tobak, stroje za briti, vžigalnike i. t. d. vsebuje sijajni katalog s slikami od

Tvorniško tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana št. 992. Samo 1 dinar Vam je treba poslati za poštnino, ako želite, da se Vam brezplačno in takoj pošlje veliki katalog.

ELEKTROMOTORJE za kmetijstvo in obrt priporoča trvdka 2—3 136 **Industrijsko električno podjetje Inž. TURNŠEK & Co. V LJUBLJANI, SODNA UL. 1 podružnica v Mariboru, Aleksandrova c. 44 EDISON - SAKS** Motorji so na zalogi, so prvovrsten fabrikat in se zanje jamči.

Mesto posebnega obvestila. **Josip Kirbiš**, mesar in gostilničar naznanja v svojem, v imenu svojih otrok **Jesipa, Anice, Lojzika, Filomene in Milice** ter vseh ostalih sorodnikov, pretužno vest, da je njegova iskrenoljubljena, srčnomila soproga ter najboljša mamica, gospa **Alojzija Kirbiš roj. Velebil** v soboto dne, 1. aprila t. l., ob 18. uri, po kratki mukepolni bolezni, previdena s tolažili sv. vere v Graz-u preminula. **Truplo** nepozabne pokojnice se prepelje v Maribor in se vrši pogreb v sredo, dne 5. aprila 1922, ob 16. uri iz glavnega kolodvora na pokopališče v Sv. Petru pri Mariboru v lastno grobnico. Sv. maša zadušnica bo darovana, dne 6. aprila ob, 7. zjutraj, v stolni cerkvi. **MARIBOR, dne 4. aprila 1922.** Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

Smartno pri Gornjemgradu. Kar smo tukaj že dolgo srečno želeli, se nam je hvala Bogu posrečilo: prešli smo nove bronaste zvonove. Z velikim veseljem smo jih že dne 22. svečana pozdravili v Nazariju z govori, deklamacijo „Pozdrav novih zvonov“ je lepo deklamiral mali šolarček, in s pesmjem. Potem smo jih z veselim zvonjenjem vseh bližnjih cerkev, pozdravljanjem prijaznih sosedov — rečiških v Pustempolju, lep cvetlični šopek, in v Spodnjih Krašah, slavalok, pozdravni govor — lepo okinčane spremljali v Smartno. Nepozabna pa ostane letošnja 3. predpepelnična nedelja nam in gofovo vsem, ki so nas ta dan veselo obiskali. Bil je dan, katerega je naredil Gospod: pri najlepšem solnčnem vremenu se je prelepa slovesnost, spravljanje zvonov v zvonik, vršila srečno in veselo. Kmalu po 9. uri je blagi sosedni g. župnik rečiški Adolff Požar zunaj cerkve na nalašč postavljeni, od domačih deklet lepo ovenčani prižnici v prelepem, v srce segajočem govoru, pri katerem se je marsikateremu izmed izredno mnogoštevilnih poslušalcev porosilo oko, razlagal vzvišeni pomen — zvona v človeškem življenju: zvon veselja, zvon žalosti, zvon pokore. Potem je med veselo godbo, in petjem bilo darovanje okoli zvonov. Srčna hvala in Bog plačaj vsem darovaleem; Nato je g. kaplan rečiški Ivan Kljun ob obilni asistenci sosednih duhovnikov, katerim naj boljši Bog prijaznost in trud povrne obilno, veselo pel sv. mašo. Po isti so se med godbo zvonovi srečno spravili gor v zvonik in popoldne ob 3. uri prvokrat v prelepem trizvoku f, b, d, zapeli svojo ginljivo pesem. Bog daj, da kakor so se pri vlitju zvonov raznorodne kovine združile v lepo soglasje, bi tudi vsi tukajšnji župljani ostali združeni samo v eni katoliški veri in cerkvi vdani stranki, ta je izmed vseh drugih najboljša, v tej bi najbolj zanesljivo iskali in našli svojo časno in večno srečo.

Smartno pri Slovenjgradcu. Blagor jim, ki zavoljo pravice preganjanje tpe! Blagor torej našemu dekanu Ivanu Lenard in vikarju Jožetu Graif, ki sta ju lažnji obrekovalci tako grdo blatili po svojih brezverskih časopisih. V veliko zadovoljnost vseh faranov so olepšali in prenovili našo farno cerkev, ki je bila poprej vsa zapuščena in potrebna popravila, tako, da smo sedaj lahko ponosni na njo, in vse podružnice. Sedaj pa zopet zbirajo za nove zvonove z veliko potrpežljivostjo in požrtvovalnostjo. Vsa čast in hvala. Akoravno so naš dekan že v visoki starosti, vendar še toliko skrbijo za olepšanje hiše božje. Pač smejo trditi v imenu vseh faranov, da takega župnika še ni imela šmarska fara. Bog mu povrni! Pa tudi naš vikar je vzor-duhovnik, ker se po vzgledu župnikov tudi zelo trudi za nove zvonove. Bog daj, da bi še mnogo

let bival med nami! Velika je naša fara, zato pač ni čuda, da se najde tudi pri nas kakor povsod kak izmeček, kateremu je duhovnik trn v peti. Kaj vse so si izmislili ti naši nasprotniki o naših duhovnikih, še celo na oponašanje zbirce niso pozabili! Za danes samo to-le: Pride čas, ko bomo obračunali z brezverskim mazaškim listom «Naprej» in s tistimi, ki se ga oklepajo.

Marija Nazaret. Nevošljivost ali škodoželjnost — dve »lepi« lastnosti — katera je lepša in katera igra tu svojo vlogo? Zelo veliko se govori od Celja do Gornjega Grada in še čez mejo nekdanje Stajerske, ki bi jo nekateri tako zelo radi na novo vpostavljeno zopet videli in tje do Velenja o naših tako lepo donečih zvonovih, ki smo jih meseca avgusta 1921 prav srečno in veselo spravili pod streho v naš daleč na okoli gledajoči zvonik. Eni pravijo, da smo z zvonovi nezadovoljni, drugi pravijo, da smo jih morali že obrniti, tretji, da je ta veliki že počen. Ta glas se je baje že slišal v Ljubljani. Pa ta glas ni bil naših krepkodonečih zvonov. Resnici na ljubo in da ljubljanska zvonarna, ki nam je šla do skrajnosti na roko, ne bo trpela kake škode, bodi tu vsem raznašalcem raznih govoric prav glasno povedano, kot bi bučal naš ta velki, da smo z zvonovi prav zelo zadovoljni in da vsaki dan lepše pojo in razveseljujejo naše srce in povzdigujejo našega duha. Le eno željo še pa imamo. Želimo, da bi kmalu tudi povsod drugod si pripravili zvonove, ker potem ne bo več govora ne o poku, in ne o obračanju nazarskih zvonov. Bogu dobrotljivemu in ljubljanski zvonarni pa tisočera hvala za naše lepo doneče in srce razveseljujoče zvonove! Kedor ne verjame, naj pride v Nazaret! Prinese pa naj seboj zdravo oko in uho, čuteče srce in resnicoljubnost!!!

Polzela. Dne 27. marca t. l. je tukaj umrl gospod Fr. Kolšek, posestnik in dolgoletni občinski tajnik v starosti 71 let. Bil je daleč na okoli poznan in priljubljen. Neumorno delaven v domačem gospodarstvu, razen tega pa še neutrudljiv v duševnem delu kot občinski tajnik doma in v sosednih občinah, je premagal vse težkoče. Velika je bila njegova skrb za vzgojo svojih otrok, od katerih je poslal 3 v srednje šole. Dva sta si izbrala častniški poklic. Neusmiljena vojna mu je pobrala izmed 4 sinov vojakov — dva in to v času, ko je njegova roka pisala neprestano z uspehom prošnje družinam vojaških vpoklicancev. Mnogobrojno občinstvo od blizu in daleč ga je spremljalo na njegovi zadnji poti, pevci pa so mu ob odprtem grobu zapeli ginljivo žalostnko. Ohranimo blagopokojnika v dobrem spominu!

Zibika. Cenjeni gospod urednik! V zadnjih dveh letih se je pri nas odigravala gnusna politična gonja za obstanek Samostojne kmetijske stranke. Samostojno ljuliko je sejal znani Jurij Pevec, ki se nahaja sedaj baje v Ločah pri Konjicah. Ta človek je vse vznemiril in pridobil velik del fare za nepošteno in koritarsko politiko «zele-našev». Kmalu na to pa je zapustil Samostojno in se podal med policajdemokrate. Gre pač za žep! Najbrže so mu ponudili več denarja. Pevčev naslednik je bivši me-sarski pomočnik Franc Strašek, ki agitira s svojimi paj-

daši z vso vneto za polomljeno SKS. Toda našim ljudem se oči že odpirajo. S ponosom povdarjam, da prihaja se-daj več «Gospodarja» in «Slovenca» v Zibiko nego — «Kmet. lista». Drugič več!

Razne novice.

Zrakoplov v boju z orli. Na Norveškem se je pri-petil dosedaj nepoznan način zračnega boja meg zrako-plovom in jato orlov. Zrakoplovec Ehdem je napravil zračni polet čez visoko norveško gorovje Sorland. Ker tega gorovja vsled raznih zaprek dosedaj še ni preleteh noben zrakoplovec, se je jati orlov, bilo jih je kakih 30, zdelo čudno in drzno, da jih je prišel nadlegovat tako velik in drzen ptič — zrakoplov. Ko je zrakoplovec pri-plul nad vrhuncem gorovja, so se začeli zaganjati v zra-koplov velikanski orli. Najpoprej sta bila dva, kmalu se jima pridružila še dva druga in kmalu jih je bilo nad 20. Orli so se zaganjali s vso silo ob zrakoplov. Na več mestih so zasadili svoje kremplje v dele zrakoplova, ki so z usnja in platna. Toda ker se jim je zdel ta način boja brezuspešen in jih je prišlo zraven še 10, je pretila zlasti zrakoplovcu velika nevarnost. Zrakoplovec je dal zrako-plovu vso brzino, zavil bliskoma ob stran. Toda boj se je začel znova. Ker je zrakoplov ubil nekaj orlov, so po-pustili od nadaljnega boja in se vrnili nazaj v gorovje.

Zivalstvo na najvišjem gorovju. O zivalstvu na go-rovju Himalaja v Aziji, ki je najvišje gorovje na svetu, pripoveduje član ekspedicije, ki je napravila predlanskim ekspedicijo na goro Mount Everest, ki je 8810 met. vi-soka, sledeče zanimivosti: Ko smo se po trudapolnem korakanju priplazili do gorskega sedla v višini 6000 met-rov, smo se na neki skalnati terasi med dvema snežniko-ma utaborili. Vsako noč so nas prišle obiskat neka po-sebna vrsta gorskih podgan, katere so menda privabile naše živilske zaloge. Dali smo jim obilo jesti in te živalice so jako slastno živale ponujeno jim hrano. Človeka se ni nobena bala, vsako smo lahko prijeli z golo roko in nobena se ni protivila ali celo ugriznila. Ko smo prišli še za 500 metrov višje, smo še opazili neko posebno vrsto gorskih zajcev, lisic in volkov. Ko smo plezali še za na-daljših 500 metrov višje, smo v snegu zapazili čudne sledove živega bitja — štirinožca. Sledovi so bili precej podobni človeški nogi. Domačini, spremljevalci Tibe-tanci so nam pravili, da v tej višini prebiva takozvani «sneženi mož». Opisali so nam ga sledeče: Velikosti je srednjevelikega človeka, ima strašno z grivami pokrito glavo. Navzdol ne more teči, ker mu grive popolnoma po-krijejo oči, pač pa zna izborno teči navkreber, ker se mu v tem slučaju vržejo grive na vrat. Zadnje živalske sle-dove smo opazili v višini 7200 metrov. Videli smo leteti po snegu neko belo živalco, nekoliko podobno naši mač-ki, z razliko, da je imela štirioglasto glavo. Toda ujeti te zanimive živali nisimo mogli, ker je bliskovito naglo švig-nila po ledenini navkreber. O vseh teh živali, ki so bile dosedaj nepoznane, bo izdala imenovana ekspedicija po-seben opis.

LIVARNA
za zvonove in kovine, poprej [1.2. 193
DENZELA SINOVI, MARIBOR
Kopališka ulica 9, je zopet v obratu. — CER-
KVENE ZVONOVE. — Izdeluje surove litve
v vseh kovinah in zlitvinah (bron, medenina,
aluminij i.t.d.) — UMETNA LIVARNA reliefi,
cerkveni svetilniki. — Vsa oprema za žgalnice,
kletarstva, pivovarne, opreme za plin in vodo-
vod, opreme za cevi, pipe za pivo, uteži iz me-
denine lastnega izdelka. Popravilnica za briz-
galne i. t. d. — Inž. J. & H. Bühl.

Dežne plašče
Klobuke perilo čevlje
dokolenice (gamaše), obleke, dežnike, palice, tržne torbice,
potovalne košare, ročne torbice, motvoz (špaga) nudi v
veliki izbiri, po solidni ceni
JAKOB LAH, Maribor, Glavni trg 2.

Kostanjev les
kupi po dnevni cenah izvozna trgovina.
ERNEST MARINC, Celje, Kapucinska ul. 3.
Lasko kupuje tudi druge vrste lesa posebno tesani
les. 4-6 120

Pozor! SEMENA Pozor!
vseh vrst zanesljivo kaljiva ter prave voščene
sveče, galico in vse špecerijsko blago najce-
niste po trdki 1-10 200
I. DEČKO, Celje, Glavni trg 10
tik farne cerkve (preje Milan Hočevar), podruž-
nica Ljubljanska cesta št. 4.
Istotam se kupi vošek, laneno seme ter sploh
vsi deželni pridelki po najvišji dnevni ceni.

Somišljeniki, širite naše liste!

Kolje in kagovina za nastil-
janje se dobi pri elek-
trični žagi M. Obran, Maribor,
Loška ulica št. 15. 1-3 215

Hlapec se sprejme v ma-
riborski bolnici.
Nastop službe tako. 289

Strežnik se sprejme v
mariborski bol-
nici. Nastop službe takaj 240

Posestvo ali gostilno v
okolici Maribora,
ali sploh na Spodnjem Stajerskem
vzame v najem. Pismono poudrbe
na „Posestvo 287“ Hoče pri Ma-
ribora poštno ležeči (posto restau-
te). 287

Andrej OSET
Maribor
Aleksandrova cesta 57, telef. 88
trgovina z deželnimi pridelki,
drvmi, premogom in vinom se
priporoča za nakup in prodajo
po najugodnejših cenah. Brzo-
jav: ANDREJ OSET MARIBOR

LES
stoječi in ležeči, kakor tudi
GOZDOVE
ter gozdna posestva kupuje
po najvišjih cenah —
Matija OBRAN
električna žaga
MARIBOR, Loška ulica 15.
Skladišče: Tattenbachova ul.

Trapistovski sir
vsakovrst. južnosadje
se dobi prvovrstno pri
Matija Lah-u
Maribor, Glavni trg 4

TRGOVSKA BANKA D.D. LJUBLJANA

POZIV
k subskripciji novih delnic.

Izredni občni zbor Trgovske banke, d. d. Ljubljana, je sklenil dne
25. marca 1922 zvišati delniško glavnico
od K 10,000.000' — na K 30,000.000' —
z izdajo
50.000 novih delnic á K 400' — nom. v skupnem
znesku K 20,000.000' —.

pod sledečimi pogoji:

- 1.) Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi vsake stare delnice eno novo po K 400.— nom K 480.—, več 5% obresti od nom K 400.— od dne 1. februarja 1922 pa do dne plačila.
- 2.) Vsi oni subskribenti, ki so že pri prejšnji emisiji subskri-birali in znesek vplačali, dobe nove delnice pod istimi pogoji, kakor pod točko 1.
- 3.) Nedelnarji dobe delnice proti takojšnjemu plačilu po te-čaju K 530.— več 5% obresti od nom. K 400.— od dne 1. febru- arja 1922 do dne plačila.
- 4.) Nove delnice so deležne čistega dobička za l. 1922 in oprem- ljene s kuponom za l. 1922.
- 5.) Nove delnice se izroče subskribentom tekom l. 1922.
- 6.) Reparticijo delnic določenih na nove delničarje, si pridržuje upravni svet po končanem subskripcijskem roku,
- 7.) Subskripcija novih delnic se vrši od dne 3. aprila do dne 3. maja 1922, in sicer:
 - a) pri Trgovski banki d. d. Ljubljana (začasni poslovalnici v Beethovnovi ulici št. 10) in njeni podružnici v Ma- riboru;
 - b) pri Kmetiski posojilnici za ljubljansko okolico, Ljubljana.
- 8.) Ako bi se posameznira subskribentom ne moglo dodeliti polno število vpisanih delnic, se vplačani zneski pridrže in se bode dodelitev manjkajočih delnic izvršila pri novi subskripciji.

V LJUBLJANI, dne 25. marca 1922.

Upravni svet Trgovske banke d. d. Ljubljana.

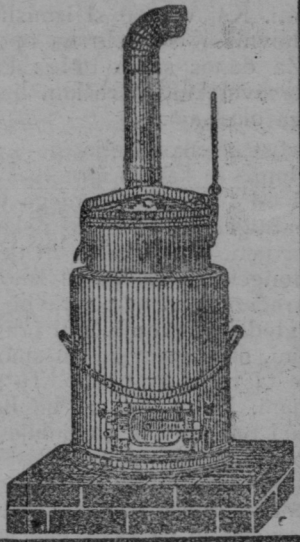
POZOR!

Skladišče poljedelskih strojev prvovrstnih tovarov kot Umrath & drug, Bubna, Mayfarth & drug, Dunaj, Wichterle & Kowarik, Prostejov, Titania, Wels i. t. d. se nahaja pri tvrdki

IVAN HAJNY

MARIBOR, Aleksandrova cesta 45
nasproti glavnemu kolodvoru ter priporoča:

vite s pripravo, mlatilnice, žitne čistilne mline, trijerje ali od-
biralnike, slamoreznice za ročni ter pogon na vitel, sadne mline,
grozdne mline, stiskalnice, reporeznice, drobilne mline za izde-
lovanje vsakovrstne moke, koruzne robkarje, sesalke in pocin-
kane cevi gnojnične črpalke, Sackove pluge, izborro pocinkane
brzoparilnike v velikostih 50 do 120 l, brzoparilne lonce, mlečne
posnemalnike. Oskrbim tudi prvovrstne slamorezne nože. Po-
pravilo raznovrstnih strojev se izviši dobro in zanesljivo. Po-
strežba točna in solidna. Stevilna pol valna priznanja na razpo-
lago! Zastopniki se sprejemajo.

Ko pridete v CELJE

oglasite se v Vašo korist pri tvrdki

FRECE & PLAHUTA

KOLODVORSKA (Aleksandrova) ULICA

Eno minuto od kolodvora

Velika zaloga sladkorja, kave, čaja, riža, olja, mila, sveč, slivovke i. t. d.
Cene so vsled pravočasnega nakupa blaga jako nizke, o čemur se bla-
govolite sami prepričati.

Zaloga voženih cerkvenih sveč kg K 80.—
Podpirajte domačo tvrdko!

Na debelo!

Na drobno!

Poskusite kupiti

dobro surovo in žgano kavo, sladkor, vse vrste moke in riža,
svinjsko mast, bučno in fino namizno olje, domačo slivovko,
rum, fini špirit (vinski cvet), fini konjak, kekse, čokolado, kakao,
orehe, bosniške češplje, sardine, Maggi v steklenicah
in kockah, sveče, razna čistila, barve za obleke, vinski
kis, kisovo kisolino, galico, žveplo, ličje (rafijo) in vse drugo
špeciarijsko in kolonijalno blago v trgovini

Miloš OSET

MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 45
nasproti glavnega kolodvora. Telefon 15.

2-192

Cene zmerne!

Postrežba točna!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica v Mariboru:

Začasno: Koroška cesta 1/L — Telefon 311. — Brzjavni: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Djakovo, Sarajevo, Sombor,
Split, Šibenik. Ekspoziture: Bled.

Interesna skupnost z Svobodno Znanstveno banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v
Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira monice, lombardna vrednostne papirje, kupuje in prodaja
tuje valute in devize, sprejema vloge v tujih računih in na vložne knjižice ter preskrbuje
vse bančne in borske transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptujju

melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo
popravljen, ter izdeluje tudi zdrob.

Kupuje vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni.

RIHARD ORSSICH, PTUJ.

Ali ste že zavarovali svoja

poslopja, premičnine, proti požaru, svoje življenje, na doživetje
in smrt, svoje otroke za doto pri

**Vzajemni zavarovalnici
v Ljubljani?**

Podružnica: Celje, Breg 33.

Poverjeništvu: Maribor, Mlinska ulica 32.

3-3 74

OBLEKO!

Priprcite in finejše. Točno in
solidno delo. Dobro blago. Ce-
neje kakor kjerkoli, samo pri:
ALOZIJU ARBEITER
Maribor, Dravska ulica št. 15.
4-10

Kmetovalci pozor!

Vseh vrst umetna gnojila po najnižjih cenah
3-10 99 ima vedno v zalogi
Tvrdka ANTON TONEJC in drug, Maribor, Tel. 68.

Ljudska posojilnica v Celju

pri „Belem volu“.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po

4 1/2 % oziroma 5 %

od dneva vloge do dneva dviga Posojila daje na vknjižbo, poročitve in
zastavo. — Otvarja trgovske kredite pod zelo ugodnimi pogoji.

Spodnještajerska ljudska posojilnica

v Mariboru, Stolna ulica št. 6, r. z. z n. z.

obrestuje od Novega leta naprej navadne
vloge po

4 1/2 %

Trajne in večje vloge pa po dogovoru.

Pozor! Kmetovalci! Pozor!

Došla je modra galica in žveplo po ugodni ceni.
Dospela so tudi sveža semena vrtna, travna in detelja.

Istotam se dobi tudi:

krompir, ajda, moka,
pristno bučno olje,
milo, petrotej, kava, riž i. t. d.

Za obilen obisk se priporoča

Anton Močnik 2-10 118
CELJE, Glavni trg 8.

„Peranospera“

Zatvornice, kroglice, cevi, gumi, za cepljenje trt,
cevi za vodo in vseh drugih gumijevih izdelkov na
veliko in malo, le gumi-specialist

M. I. NERAT 157
3-3

Maribor, Slovenska ul. vogal Gosposka ul.

Po najvišji ceni prevzame na vsaki postaji in plača takoj

kostanjev les :: Franc Kupnik,

Kostrivniška Slatina, Podplat pri Rogatcu.

2-3